

THÉOLOGIE

—

15 PIÈCES

D. 8°
11.037

RESERVE

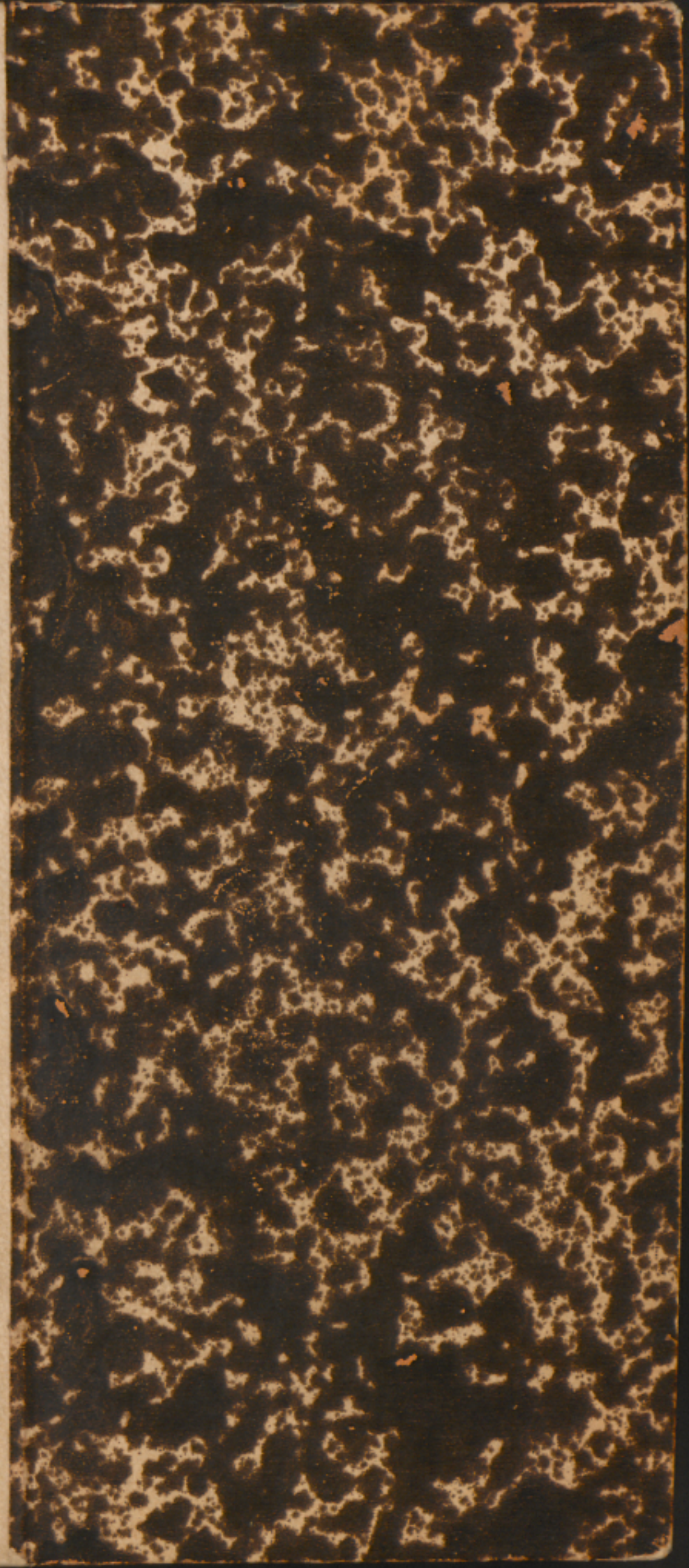

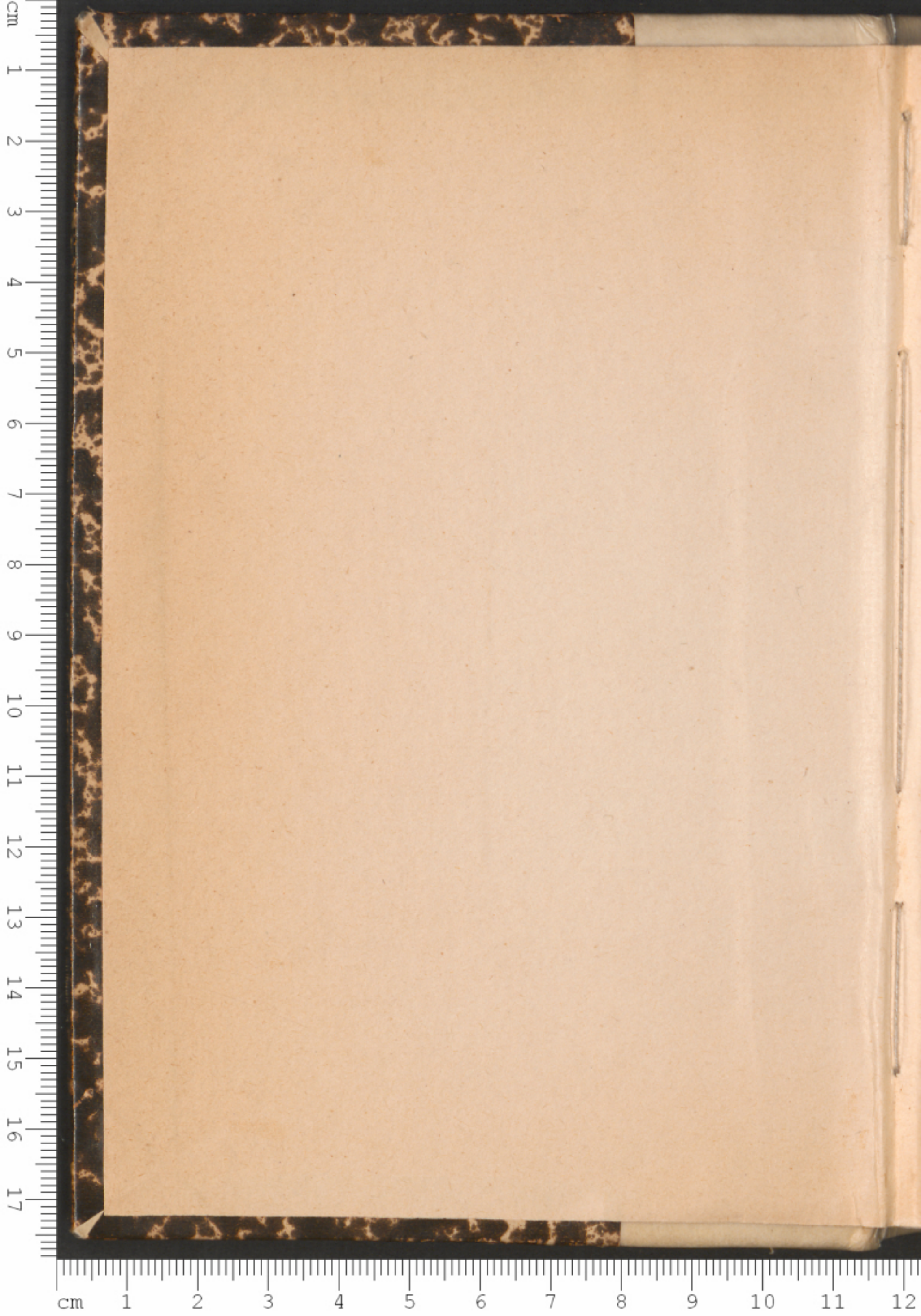
GÉOLOGIE

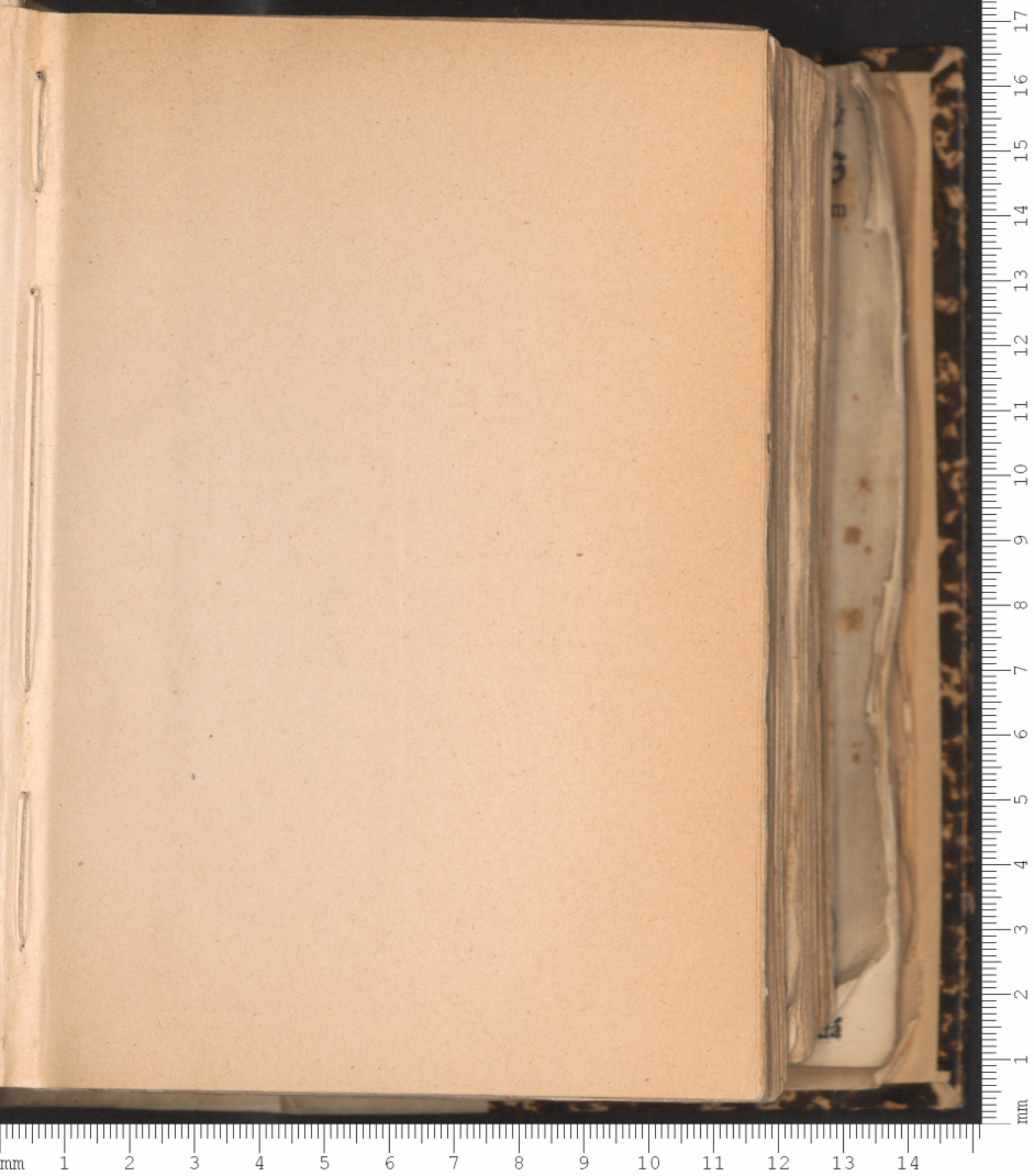
PIÈCES

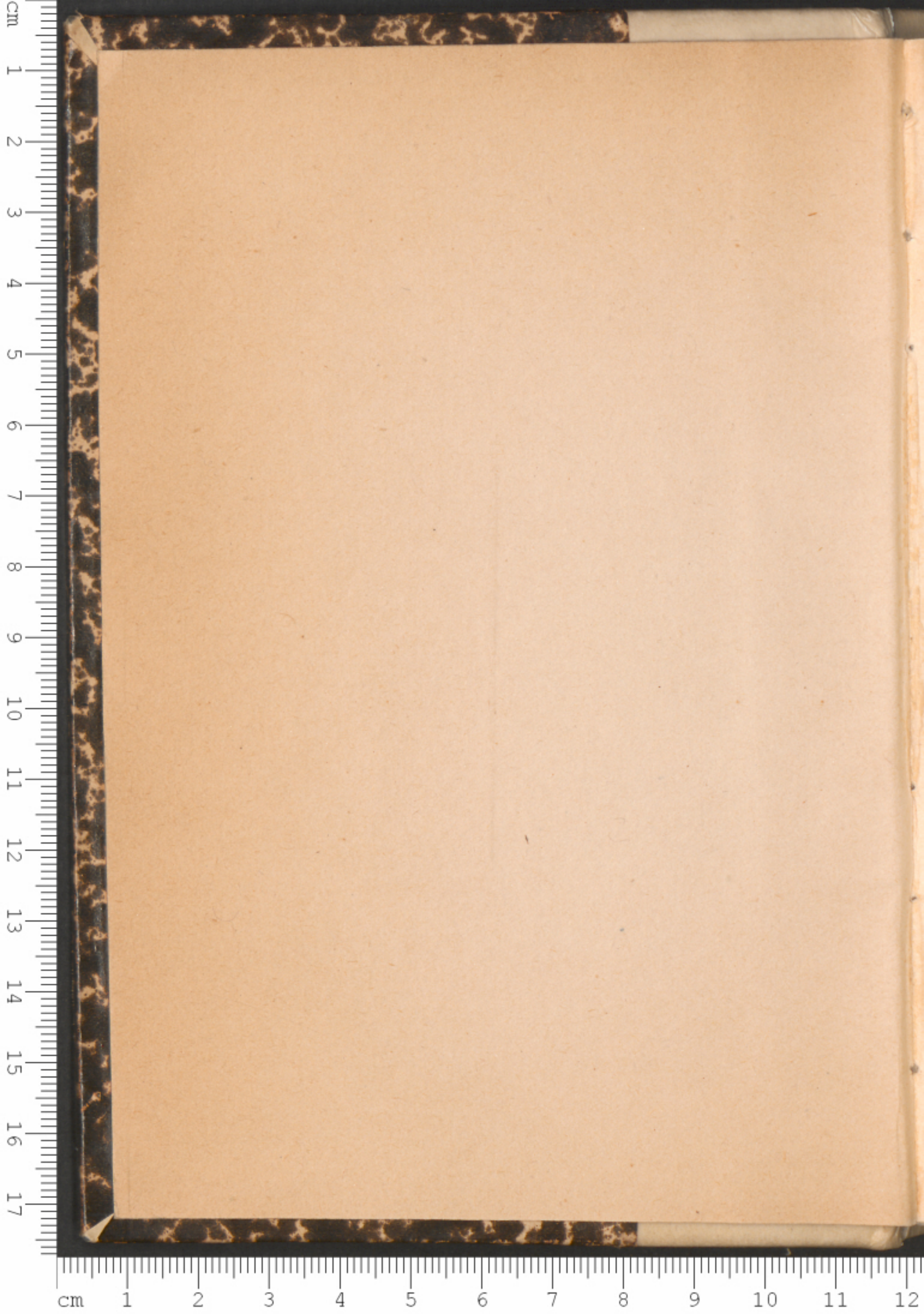
D. 8°
H. 037

RESERVE

9

Testamentum

cuiusdam monachi cartusien. in ex-
tremis laborantis.

Denale habetur parsii apud peli-
canum vici sancti iacobi.

mm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

BIBLIOTHEQUE
SAINT-GENEVIEVE

Testamentum cuiusdā monachi Cartusiensis quod ideo scriptum est ut illud legendo beneficia dei recolat: ingrati tudinem et alias miseras proprias redarguat: misericordiam postulet/ et ad expectanda nouissima se preparet. Quod dum amplius legere non videbit: iam enim caligauerunt oculi. Seu dum laborans in extremis vocaliter orare/ vel proferre non valebit. Saltim mentaliter et in spiritu illud offerat deo cui nota sunt corda hominum. Agonemque suū beate marie/ angelicis spiritibus et sanctis prout infra continetur commendat.

ibq ongs ibnq rns dnd d lano d
idoni dnd dnd dnd dnd dnd

O Ratias ago tibi dñe iesu chris̃te fili dei
vini: dei & hoīs: deus et homo. quia do-
nasti michi intelligere q̃ media vita in
morte sumus: ego presertim senio confractus / de-
libatus / et oculorum beneficio iam pene orbatus
et q̃ tēpus resolutionis mee instat. Ob quod nō
īmerito timeo in mortis agonia more plurimorum
in extremis laborantium debilitari / aut fortassis
omnino priuari memoria. intellectu ac alijs cor-
poris et anime potentijs / seu alias ex īpacientia /
īfidelitate / vana gloriā / diffidentia / seu alia īni-
mici falsa suggestionē per culpam meam te offē-
dere. et sic a beatitudine excludi et in ignem mit-
ti. Ideo q̃ diu ex dono gratie tue adhuc sum sa-
nus mente & corpore ac in libero arbitrio p̃stitus
tus. volens & cupiens iudicii tui et mortis horam
preuenire & michi p̃ut donaueris p̃cauere. velut
hō peregre p̃fecturus in regionē longinquā non
habens hic ciuitatē manentē: q̃ diu adhuc scripti-
tare video. Sub orationis typo testamentū & vl-
timam voluntatē condo & ordino in h̃c modum:
Imprimis exñc detestor & abhorreo quicq̃d
contra infinitam bonitatem & īcomprehensibilis-
lem maiestatem tuam feci et vsq̃ ad mortem fa-
cere vel dicere possem. Et p̃pono quibuscunq̃ ten-
tationibus īmici mediante gratia tua nullo mo-
do cōsentire: et in hac voluntate & p̃posito īmobī-
liter p̃sistere p̃testor & intēdo. Et q̃ nudus egres-
sus sum ex utero matris mee. p̃testor libēter & anī-
mo volente nud⁹ reuerti illuc q̃ cito placuerit dñi
vinevoluntati tue. cui vt dignū est voluntatē meam
a. ii

omino submisit. Ceterum adoro te: laudo et bene
dico propter inestimabilem bonitatem tuam. nullius
egentem, et tibi omnia visibilia et invisibilia et uniuersa
creantem. Nec ei ea quae sunt creasti quasi eis in
digeres. sed ut rationales creaturas per tuam inefse
fabilem bonitatem beate visionis tue participes
efficeres et capaces. In quo manifeste apparet
quod nostram utilitatem non tuum commodum nos crean
do quesisti. ac per hoc te summum bonum esse demon
strasti. Sed o metuendissime domine hec tua bonitas
quae incomprehensibilis est in seipsa que tam ineffabi
lis est in creaturis. Insuper gratias ago tibi domine
propter gloriam tuam magnam. quod qui omnium summus
es et immense dignitatis de me tam vili et misera
bili ante mundi constitutionem dignatus es cogi
tare. et quod maius est extunc me elegisti et dispo
sisti me creare. Ecce enim sum quia creasti me: et
quod me creares et in numero creaturarum tuarum
numerares ab eterno tu preordinasti ante quod quic
quid faceres a principio ante quod extenderes celos. nec
dum erant abyssi adhuc terram non feceras. nec
montes fundaueras necdum fontes eruperant.
ante quod hec omnia faceres me tuam creaturam fore cer
tissima veritatis tue prudentia previdisti. et esse me
tuam creaturam voluisti. Et hoc unde domine beni
gnissime deus altissime et semper mitissime domi
ne misericordissime et creator potentissime quod mea
merita: que mea gratia ut placeret ante conspectum
tue maiestatis predestinare et creare me. Non al
teram creaturam tuam que tantum habet esse: neque
illarum quae tibi habet esse vivere et sentire. que habet mas

gne sint et multe ac bone vidisti enim cuncta que
feceras et erant valde bona. Voluisti tamen quod
esset una ex illis. quinimo eas propter me creasti. ut
videlicet gloriam magnificentie tue et tui noticiam
michi demonstrarent. Nam in illis omnibus relu-
cet sapientia bonitas et potentia tua. eas insuper
creasti ut michi seruirent. Celum enim michi de-
seruit per motum suum luminaria celi per influxum
suum. sol causat michi diem. luna illuminat michi
noctem. ignis temperat aeris frigiditatem. aer
michi mitigat ignis caliditatem. aqua mundat mi-
chi fetorem. mitigat sitis ardozem. et fecundat ter-
re rigorem. terra vero me sustentat sua soliditate
recreat sua fecunditate/delectat sua amenitate.
Ecce domine omnia michi donasti. te ipsum quod indefinenter
saluti mee vacas te in quo michi donasti carnali-
ter ad redimendum. sacramentaliter ad reficiendum.
spiritualiter ad consolandum. diuinaliter ad eterna-
liter perfruendum dedisti te propter me in vitam in mor-
tem in tribulationem et glorificationem. imo omnia nobis
factus es. Angelos nobis donasti quibus erimus equa-
les in regno. omnia inferiora in usum et famulatum
tanquam in arras. quasi diceret dabo tibi omnia bona
egypti. Nichil enim in hoc mundo video quod non
mee deseruiat utilitati. meisque necessitatibus in-
definenter occurrat. et ad hoc omnia que sunt in celis ter-
ra et mari cursu suo dirigunt nec motu suo cessant
explere sancti temporis distributionem. Ipse etiam inferni
terrorem incutiens. et tortor dyabolus fabricans nobis
etiam inimicorum coronas. que omnia si interrogata fuerint quid
intendunt mox ridebunt. Sumus innumerabilis mul-

titudo miserationum dei portantes ignes et flam-
mas ad cor humanum frigore mortifero cōgela-
tum calefaciendū. Totus igitur mundus nil aliud
est nisi multorum ignium aceruus/ et immensi amo-
ris tui fornax. Debeo igitur te multū diligere qui
michi donasti celum cum syderibus/aerem cū vo-
latilib⁹/terram cū aialibus graminibus et semina-
libus/aquam cum piscibus: quedā ad sustentatio-
nem ut comestibilia et potabilia: quedā ad eruditio-
nem ut rerum naturā/scripturam et figurā: que-
dam ad correctionē ut spūs malos/pestes/gran-
dines et morbos: quedā ad consolationem ut p̄s-
mos: quedā ad delectationem ut varietates colo-
rum. ut sic te diligere vellem. Nō q̄ ppter tua be-
neficia finaliter sis diligendus. Et hoc mirandus
tue bonitatis est indicium q̄ creature tue tuum ser-
uent in michi ministrando imperium. licet ipse sis
bīcreatori meo meū denegariū obsequium. Cō-
temno creatorē et tuis vtor creaturis/ despicio te
dñm et de tua creatura exigo obsequium. Et cum
michi cuncta per te deseruiant solus ego non ser-
uio tibi. Suis institutis cuncta deseruiunt. ego ve-
ro ppter quem facta sunt oīa tibi nō obedio/ymō
te ignoro. Parent cuncta rebeli/obtemperant p-
taci/ deseruiunt contemptori/ parata consurgere
in vindictam nisi pietas p̄hiberet moderatoris.
Sed quid retribuam tibi p oībus que retribuisti
michi. Tanta em̄ sunt tua beneficia q̄ nulla pote-
runt esse beneficia cōdigna nec tibi placuit q̄ fue-
rim vnus ex angelis qui tam miserabiliter et irre-
mediabiliter corruerunt. vel q̄ fuerim dracho ille

quem formasti ad illudendum ei. Illos enim iuste
dānasti me autem misericorditer preservasti/in il
lis ostendisti severitatem et in me tuam bonitatē
De tua igitur maxima fuit gratia q̄ alteram ex
creaturis illis creare me nolūisti. imo nec ad yma
ginem et similitudinem angeli vel archangeli: sed
dixisti q̄ me creares ad ymaginē et similitudines
tuas. hoc nō dixisti de celo/de stellis/de auro et ar
gento. sed de homīe. Et in creatiōe dedisti michi
rationem ut te cognoscerem/voluntatem ut te co
gnitum diligerem/memoriam ut ī te cognito et a
mato dulciter requiescerem Sed heu dñe per pec
catum meum ratio facta est ceca ut sepe velit ma
lum p̄ bono/voluntas feda et memoria instabilis
ut magis velit in fediis et viliis occupari q̄ tibi
vacare. Preterea quādo venit plenitudo tēporis
quo verbum caro fieres et hominē reparares ve
nisti ab arce patris ad virginem de stirpe dauidica
ex atq; ventre virginali caro factus prodisti/exi
uisti per portam clausas dñs et homo lux et vita cō
ditor mūdi non recedens a patre sed manēs ap̄
patrem. totus in sinu patris. et totus in vtero vir
ginis/nō mutatione loci. sed nature humane assū
ptione. et post hec in terris visus es/et cū hominib
us conuersatus/et qui eras deus meus fieri vo
luisti frater meus: nec solum meus sed et toti⁹ hu
mani generis ut hoīes deos faceres factus hō.
Et iusto titulo noster es: qz a patre qui te donare
poterat nobis datus es et nobis natus: te etiam
tradidisti et temetipm̄ exinanivisti formā seruī
accipiens in similitudinem hoīm factus et habitus

inuentus ut homo, ut causam nostram valde malā
suscipiens et iure propinquitatis illam in sanguine
tuo reparares. nosque in tenebris ignorantie ex-
ecutos illuminares. et sic nos abiectos multā etiam
supra angelicam naturam honorasti. Nam de te
possumus dicere quod caro et frater noster es. quod
non dicunt angeli quod nūquam angelos apprehendisti
sed semen abrahe. ita ut veraciter sis. deus et homo
et dei filius et homo. Et in ista tam admiranda ex-
nitione et carnis assumpti one ostendisti quod prius
dilexisti hominem quam angelum. quod naturam eius assump-
psisti et non angelum. etiam quia in patria maiori gau-
dio perfrue tur homo cum videbit in te suam natu-
ram diuine nature unitā quam non videbit ange-
lus. Insuper redemisti nos et lauisti nos a peccatis
nostris in sanguine tuo. et non corruptibilibus auro
vel argento/neque per sanguinem hyrcorum et vitu-
lorum et patri reconciliasti/quod non fecisti ange-
lis peccantibus. et cum immortalis esses mortis le-
gibus voluisti subiacere. et primo ad opus tuum exi-
ens primā vocem similem hominibus emisisti plorans
ac per triginta et duos annos miseras quas por-
tamus portare voluisti/pauperrimus hominem inter
bouē et asinum in vili stabulo nasci ut diuites in ce-
lo nos efficeres octauo die sicut perdidisti sanguinem
fundere. deinde fugere in egyptum/sitire esurire
frigere/tentari/pauere/tedere/tristari/et portare
iniurias ac diuersas necessitates/inurias/inidias
blasphemias/fatigationes in discurrendo contradi-
ctiones in predicando. diuersas egritudines curan-
do;lachrymas in cōpatiēdo. Et finaliter post ce-

nam in monte oliveti plerius orans et in agonia
positus propter ymaginationem instantis mortis p
omnes tui corporis partes sudore propter sanguinis
respersus ibi a iuda discipulo proditore cum manu
armatorum in osculo pacis traditus. Tibi aposto
lis derelictus. a satellitibus malignis ligatus. co
ram anna caipha pilato et herode illusus conspu
tus colaphis et aliapis cecus spoliatus et ad stipi
tem ligatus usque ad sanguinis effusionem non le
nem tortus et flagellatus. Tandem morti a diu
dicatus de atrio pylati eductus veste purpurea
ductus iterum a tota cohorte illusus facie velatus
spinis coronatus. et super coronam spineam arum
dine in capite baculatus et disputus. sputis et gut
tis cum luto faciei permixtis. et qui eras specio
sus forma pre filiis hominum visus es quasi lepro
sus et novissimus virosum non habens speciem ne
que decorem. Et post plurima obprobria et supplicia
bailata tibi cruce quod est inauditum de aliquo
latrone per vicos civitatis iherusalē fuisti irrisus
a potatozibus qui erant in tabernis et aliis qui erant
in plateis proclamatus. et tunc adversum te loque
bantur qui sedebant in porta et in te psallebant qui
bibebant vinum. de civitate cum magna confusione exe
ctus. in monte calvarie nudus inter duos latrones
in cruce letatus. suspensus et toto corpore disten
sus. manibus et pedibus cum clavis ferreis per
foratus. Crucis affixus non solum secundum omnia
membra corporis principalia verum etiam secundum
omnem a te potentiam pati voluisti nec solum dolendo ve
patiens propter vulnera sed etiam condolens propter nostra

delicta: nec in te remansit aliqua pars corporis
munis: qz corona spinea traxit sanguinem de ca-
pite/ lancea de latere/ flagella de dorso / clau de
manibus et pedibus/ sudor sanguineus de oibus
corporis partibus. ita qz a planta pedis vsq ad
verticem capitis non erat in te sanitas / in crucis
patibulo quod erat supplicij pessimorum et cōsoz
tio latronum iniquorum reputatus es. Et principi-
bus sacerdotum senioribus et multis per viā trā-
seuntibus qz ppe ciuitatem erat locus ille subsan-
natus. et in his tormentis patrem p crucifixorib⁹
exorasti. latroni petenti paradysum donasti / ma-
trem virginem virgini commēdasti. Interea celi
luminaribus eclipsatis et tenebris dempsissimis p
vniuersum orbem diffusis inter angustias mortis
innocens clamasti. Heloy heloy lamazababany
quod est deus meus deus meus vt quid me derel-
iquisti. Non quia esses a diuinitate derelictus a
qua ppter assumptionē carnis nūq̄ fuisti separa-
tus. sed vt ostenderes q̄ acerba erat pena quam
secundū carnem sustinebas: a qua diuinitas hus-
manitatē non defendebat sed quasi dereliquisset
eam sine adiutorio p nobis mori permittebat. Et
morti ppinquus clamasti. Sitio. felle et aceto po-
tatus. In manus p̄fis cōmēdans sp̄m. et clamās
Cōsumatum est cū clamore valido et lacrimis in-
clinato capite tradidisti sp̄m. Post que terra tre-
muit: velum templi scissum est. sepulchra aperta
sūt et multa corpora sanctorum qui dormierāt sur-
rexerunt. Ita vt clamaret centurio. Vere filius
dei erat iste. Deinde cum mortuus esses latere

fuisse lanceatus unde exierunt sanguis et aqua in
quibus virtutem accipiunt sacramenta quib⁹ pu
rificatur et saluatur xpianorum ecclesia. Postea
coram oculis matris tue de cruce depositus/suda
rio inuolutus. et in sepulchro sub lapide verus la
pis inclusus. A matre mestissima vsq³ ad horam
tue resurrectionis lamentatus. Ista oia et q³ plu
rima alia benignissime ihesu p^{ro} me sustinisti. et ideo
non despero pro peccatis meis. imo premissa oia
tanq³ mea et p^{ro} me a te misericorditer adimpleta
offero tibi in penitentia satisfactionem et emen
datione p^{ro} oibus peccatis meis. Supplicans vt ani
mam meam quando ex hoc seculo migrauerit illo
precioso sanguine pro me tam abundanter effuso
ad plenum lauare digneris. Preterea piissime do
mine ihesu vt tantorum beneficiorum tuorum in
carnationis mortis et passionis tue iugis nobis
maneret memoria transiturus de mundo ad pa
trem et patria corporali nos relicturus iam morti
ppinqu⁹/surgens a cena discipulorum pedibus lo
tis et cintheo quo precinctus eras exteris iteru
recumbens sacrosancti corporis et sanguinis tui
sacramentu instituiti. quo discipulis tradito illud
signu amoris precipui p^{ro} viatico ne deficiamus i
via nobis sumendu dereliquisti dicens. Ego sum
panis vite. Si quis ex hoc manducauerit viuet in
eternum. Ecce vobiscum sum vsq³ in consumma
tionem seculi. Hec quotienscunq³ feceritis in mei
memoriam facietis. Et sic o bone ihesu te totu no
bis dedisti. q³ te nascens dedisti socium. conuiscens
in edulium/te moriens in precium/ te regnans das

in premissum. Et quotiens huius sacrificii commem-
moratio celebratur totiens opus nostre redemptio-
nis exercetur. Sed quas gratiarum actiones tibi
domino deo polius referre qui me tanti sacramenti tri-
buis esse consortem. Et insuper alia sacramenta ec-
clesiastica instituiti/ quibus nos sanctificares: his
miliares/excitares/erudires. et alia bona tua con-
ferres. Consequenter tempore tibi placito quo me crea-
re et in esse deducere decreueras patrem genera-
tem et matrem concipientem michi preparasti. Non
paganos/sarracenos/iudeos/hereticos aut alias
infideles. Non lunaticos/insensatos/freneticos/fu-
riosos/arrepticios. aut alias mente captos. Non le-
prosos. aut alio graui morbo infectos aut contami-
natos quia fortassis similis illis extitissem. Sed
christianos et fideles mente et corpore sanos et be-
ne condicionatos. Non principes generosos. aut
alias magnificos aut potentes in seculo. Sed pau-
peres non mendicos aut extreme defectos aut ali-
quo graui crimine suspectos: sed simplices et hos-
nestos pro me sollicitos: et tales quales saluti mee
noueras esse congruos. Hec creare me voluisti in
tempore quod fuit ante legem: quod a tui cogniti-
one ut in plurimum fuit deuotum et quo homines modicam
tui habuerunt noticiam. fuerunt enim ociosi et dice-
bant. quia nemo nos conducit. Neque tempore legis
que fuit sub moyse que observationibus grauissi-
ma onerosa et imperfecta fuit seruitutis in timore
sub qua pauci. id est de sexcentis milibus duo in-
gressi sunt terram promissionis. Hec in primordio
nascentis ecclesie et persecutionis tyrannice infideles

Hec etiam tpe heresum quo plures simplices se-
ducti errauerunt a fide. Hec in tpe scismatum qd
valde salutis nascentis periculosum est propter in-
terdictum et alia. Sed in plenitudine tps gratie
et oimode quietis ecclie quando thauri et altaria
in sanguine martyrum occisa et oia parata sunt:
me creasti quod fuit tps miserendi et dies salutis
post q nox errorum abscesserat. Hec differre vo-
luisti in tempus future persecutiōis acerbissime
qualis non fuit ab initio que regnabit sub filio p-
ditionis anti xpo. sub qua etiam electi si fieri pōt
ducentur in errorem. Insuper creare me noluisti
in loco gentilium deum ignorantium non loco ma-
chometicorū a te errantium turpia et feda obser-
uatiū. Non inter iudeos excecatos abiectionis et
dispersos. Non etiam loco hereticorum fidem ves-
ram impugnantium ac per hoc a regno tuo se seclu-
dentis. quorū oim leges. ceremonie et obseruantie
vane sūt caste fidei et execrāde. Inter hos nasci me
noluisti. qz cū eis me pderere noluisti. S; in xpias
nos et i fra xpianorū. Nō i aliq ciuitate aut alio lo-
co insigni vel magnifico nec in turbis populorum
vbi ad capiendas animas infiniti sunt laquei. im-
mo me creasti in loco rusticano cāpestri et solita-
rio vbi uitas et lasciuia seculi nō me tā faciliter
suffocaret et pderet. In loco in q vbi fides divul-
gata erat et pbata. vbi religio vera pfusa et sincer-
a ut sic quasi ab ortu salutē ibiberem: eoq tēpo-
re inter tales me nasci voluisti per quos ad fidē
et sacramēta puenire valerem q bñficia in-
numerabilib⁹ hoib⁹ video negata fuisse q michi

gratuloz esse concessa cum quibus tamē vna fuit
michi conditio. Illi derelicti sunt per iusticiam
tuam et ego electus per gratiam. De autē crea
sti ex luto humani seminis quēadmodum figulus
format vasculum de luto/et mulier in fiscella case
um de lacte coagulato/ et cōpegisti corpus meuz
et omnia membra mea nouem mēsum spacio in
utero matris mee. Non enim ipsi fecim⁹ nos. nec
parentes fecerunt nos. sed tu ipse fecisti nos. Quā
quid enim sicut lac mulsisti me: pelle et carnib⁹ ve
stisti me: ossibus et nervis compegisti me: vere
dñe vitam et mīam tribuisti michi. Hec est in me
membrum: non nervus non vena nō capillus: nō
ungula que non clamet michi.: q̄ multum debeo
te creatorem meum/et patrē diligere. quia sine te
nō possum capillum album aut nigrū facere. nec
ad staturam meā addere cubitum unū. et iō mul
tum es honorandus sicut p̄r qui oīa dedisti et tū
mendus sicut dñs qui omīa auferre potes q̄ cito
tibi placuerit. Interea clementissime dñe infu
disti corpusculo meo sp̄m̄ viuificantem quem crea
sti ex nichilo. aīam videlz īmortalem substantiam
valde generosam quam donasti tui capacem vt
te summum bonum intelligeret. intelligēdo ama
ret/amando possideret/et possidendo beata eēt
que a te fuit eternaliter preuisa/et mirabiliter in
t̄p̄e īmediate de nichilo a te producta. a te inquā
creando infusa et infundēdo creata que intantus
ceteras creaturas supergreditur q̄ in nulla crea
tura est possibilitas naturalis ad eductionē unī⁹
anime rōnalis/et a te solo per tuā potentiam in

finitam producitur. Magna ergo & ineffabilis di-
gnitas et generositas anime non solum esse tuam ve-
stigium sed fieri ad ymaginem et similitudinem
tuam. Ideo multum gaudere de anima mea quia in-
signita est tui ymagine decorata similitudine. par-
ticeps rationis / et capax eterne beatitudinis / quia omnia
quia modica viderentur si morte finirentur de-
disti ei et cum predictis naturam immortalem. substantiam
incorruptibilem. durationem interminabilem. vitam
perpetuam. alioquin nec vera esset ymago. Ideo
quia digna est una anima immo dignior & preciosior quam
omnia regna mundi. Nec ad precium eius potest
quicquam estimari. tanteque simplicitatis est quam nichil po-
test illi mitteri nisi trinitas beata cuius sedes est
et thronus / eius susceptiva. Unde non ante requie-
visisti nisi cum hominem prodidisses in quo tibi displicet
valde et delicta tue esse cum filiis hominum.
Tante insuper dignitatis quam nichil consimile sibi
Tante etiam capacitatis est quam nulla creatura li-
cet afficere posset satiare hanc non potest nec de-
sideria illius quietare cum omnibus occupari potest
impleri non potest. Non hanc implet nec quietat
terra cum pecudibus. Non celum cum sideribus
et sanctis. sed tu solus deus qui hanc multis modis
viribus et potentis dotasti. quibus ipsum corpus
regat. Et insuper donasti ingens clarum ad bo-
num cognoscendum. iudicium rectum ad discernen-
dum / animum bonum ad te amandum. O domine
quam nobilem hospitium dedisti corpori meo: a quo om-
nia que in me pulchra sunt habeo / quo egreden-
te nichil teneo. O deus meus vltima et dulcedo ani-

in me mee quid retribuam tibi pro oibus que fecisti
anime mee da michi pro his amare te. Nec tibi
suffecit tantis me donis ex parte corporis et aie do
tasse. Misisti et de efficaci custode et ministro prou
disse qui ab utero matris sollicite me custodisti
et angelis tuis mandasti de me: **D**ne quid sum
ego quia apponis erga me cor tuum dum tam ma
gnificis principibus iherusalem qui natura et gra
tia sunt nobis digniores tam sollicite mandas ut cu
stodiant me in oibus viis meis. Hi sunt custodes
super muros nove iherusalem et montes in circuli
tu eius vigilantes et custodientes vigilias noctis
super gregem tuum. Ne quando rapiat ut leo ani
mas nostras ille antiquus aduersarius. **G**rans
dis caritas mittentis. stupenda dignatio familie
tam digne obsequentis. Ecce non est numerus mi
litum tuorum. et tamen omnes administratorum spiritus di
cuntur et in misterium omnes quodammodo mittuntur
Et licet omnibus mandasti cuius tibi ab utero ange
lum singularem deputasti qui in utero protegeret
in vita regeret. post mortem deduceret. et cuncta
bona necessaria nobis prouideret. Merito igitur
gratias ago tibi quod angelum pacis ab ortu natiui
tatis mee ad me custodiendum michi tradidisti.
Ere magnum est beneficium hoc quo honorasti
nos. tales dando nobis custodes. laudent te de
hoc omnes angeli tui. confiteantur tibi de hoc oia
opera tua et sancti tui: quid enim est homo cui hec
facis? Nonne vniversa vanitas omnis hominibus
et tamen digni ducis hic tam honorificare eum?
Sed heu dne nobile illam intelligentiam propter

13
8
m

tus et eius reuerentiam non honorauit sicut debuit
immo pluries ppter pctā mea puocauit ac eius au
xilio indignū me reddidit. Sed ipse in me miseri
cors fuit sicut iupse pius es et misericors. Nec p
misisti q in ergastulo materni vteri suffocarer si
cut pluribus accidit. mo ī ortu meo vitū me pdu
xisti et in esse deduxisti. Non cecum surdum/ mu
tum/ claudum/ aut alias corpore viciatum vel ma
le organisatum. immo corporis integritatem et om
nisi mēbroꝝ donastime essem inter monstruosa mi
chi oneri et aliis despectui. Non leprosum aut alio
grauī morbo laborantem. imo cōplexionis boni
tatem et sanitatem dedisti et conseruasti sicut p
bat hoc tps senectutis mee. Non insensatum. ar
reptitum furiosum mente captum aut alias na
turaliter effrenatum vel inordinatum. imo sensus
perspicacem. memoriā tenacem. ingentum clarū
ad bonum cognoscendum. iudiciū rectū ad discer
nendum. anīmū bonum ad te amandum et querē
dum. et totius corporis dignam qualitatem mi
chi bonasti ac inter nobilissimas creaturas tuas
puta hoīem me condidisti. Non lapidem talpam
canem aut aliqd hūmōi. Sic ergo merito tibi re
gratari teneor quia accepi a te pulchram corpis
formam habens sensuum distinctionē. oculos ad
videndū aures ad audiendum. nares ad odorā
dū. manus ad contrectandum palatum ad gu
standum pedes ad ambulandum. Et vere pulchrū
homīs corpus quo pulchrius aliud nullum. nec
incongrue. Nam hoc ymago trinitatis requirit.
hoc etiam requirit finis hominis qui factus est ut
b. i.

infirmis despectis mentem sursum tendens syde-
ra aspectet. Corpus in q̄ tante dignitatis ut cum
omibus creaturis cōmunicationē/ et participium
habeat. apparet enī terra ī ossibus ⁊ carne: aqua
in humoribus et sanguine. aer in pulmone ignis
in corde cuius formam habet. Insuper me
nobilitasti dignitate virilis sexus qui est ymagi-
ne tua insignior/ et similitudine expressior. diuino
cultui aptior. omibusq; officiis cōmodiosior ⁊ quo-
dammodo tibi graciosior. adeo q̄ hunc sexum ti-
bi solum iussisti sanctificare. ⁊ qui hoc caruerit ca-
racteribus iherarchicis inutilis et ineptus erit.
Nam nulla mulier caractere potest insigniri ab
actibus ecclesiasticis exclusa. adeo q̄ nec loq̄ per-
mittatur in ecclesia. Et sic in isto sexu quem michi
donasti dignitate preemineo: penas et erumnas
muliebres/ subiectionem et ignominias euado ac
diuino cultui dignus reddor. Necq; permisisti q̄ es-
sem vnus illozum qui sunt et erunt in limbo. qui
faciem tuam nunq̄ viderunt. seu vnus ex agare-
nis. iudeis. paganis. hereticis vel ipse machome-
tus sathane primogenitus. seu alius ex infidelis-
bus qui iam iudicati sunt. aut ipse antichrist⁹ per-
ditionis filius. Quinimmo rite et canonice a cui⁹
sacro baptismatis fōte ex xp̄ianis inter xp̄ianos
christianum regenerasti. quo culpam delesti ⁊ fili-
um gratie me effecisti ac christianum dici voluisti
et nominari. Propterea gratias ago tibi deus
meus quia vocasti me nomie tuo quia signasti me
sanguine tuo. Nomie in q̄ tuo vocasti me ut me ⁊

13
8
m

inorale tuum semper esset apud me et nunquam re-
cedens a corde qui nunquam pro me recessisti a cruce.
Voluisti me participem esse in nomine. participes
in nomine veritate quoniam unxisti me illo quo et tu
unctus eras oleo leticie ut ab uncto sum unctus et
a te christo dicerer christianus. imo et in manibus tuis
descripsisti me. ut semper sit memoria mea apud
te si tantum memoria tua iugiter fuerit apud me. Lau-
dem insuper dico nomini tuo qui adhuc celsiori no-
mine honorasti me. quia tante glorie tue fecisti me
susceptibilem ut possem filius dei fieri. hoc non pos-
sunt utique arbores non possunt lapides non cetera
omnia quia non dedisti eis potestatem filios dei fi-
eri. illis non per naturam nec multis hominibus per
gratiam. Sed michi dedisti quod homo sum et filius tu-
us dicar et per gratiam esse possum. unde hoc mi-
hi veritas summa veraque summitas unde hoc mi-
hi ut possim filius tuus fieri. non sic fecisti omni
nationi. non omni creature. licet tu manens in es-
ternum creasti omnia simul. Non precesserunt eo-
rum merita. accessit tua gratia. quia omnia crea-
sti bonitate tua. Pares omnes creature fuerunt
in meritis quia omnium nulla fuerunt merita qua-
re non ego sicut omnes ille. Aut cur non omnes
ille sicut et ego. aut ego solus sicut et ille que mea
merita ut potestatem talem michi daret et filium
et sponsam vocares. certe sola gratia sola boni-
tas tua. Multi transierunt qui hoc non me-
tuerunt. Multi fortes / et sapientes : Multi no-
biles / et diuites fuerunt qui tamen uniuersi hanc

b.ii

signitate destituti relictis et abiecti perierunt. **N**on
quid ego fortior. nūquid sapientior. nūquid nobi
lior aut ditior omnibus illis fui qui hanc pre omnibus
illis gratiam spiritalem sortiri merui. **N**on dñe deus. sed
tua hoc bonitas fecit unde ago tibi gratias. **N**utris
tores qui mei curam gesserunt sollicitam michi p
vidisti et ordinasti. **P**reterea de tuo munere ve
nit quod non fui nec sum nouissimus virorum. vilissi
mus aut abiectissimus indigenarum seu mendicorum
qui sunt super terram. **S**eu vnus ex lictoribus aut
ex illis qui excoziant morticina et vacuāt latrinas
seu cuius alius imundus infamis aut cōtempti
bilis mīster qui etiam habundant inter xpianos
et alios. quānimmo a puericia deposui porcos et vac
cas me tuisti. **E**t ad scholas vocasti quod pluribus
negatum est. p̄ficiendi et studendi ingenium et vel
le dedisti. **I**ngenium videlicet docile/memoriam tena
cem et acutam intelligentiam. **E**t insuper gratias
prius in baptismo datam per sacramentum cōfir
mationis sanctificasti et perfecisti. quā illam fir
mius obtineam immobiliusque possideam/quod utis
que sacramentū ad militiam spiritalem p̄parat et cō
fortat. et ad cōfessionem vere fidelis animat/quē
admodum discipuli tui spū sctō confirmati cepe
runt loqui. et decorat mentem caractere. et carnē
videlicet in fronte viuifice crucis vexillo. me con
stituens signiferū tuum et armigerū. **S**ed ve michi
super insania et ingratitude mea quia ad istar
filii prodigi oēm substantiā superiorū b̄ficiorum
tuoꝝ peccando dissipauit et malum coram te fe
ci. **E**t cum infelix ego per multos annos velut ex

cecatuſ inſenſatuſ et ingratuſ / tot et tantis bene
ficiſ tuiſ abuterer operibuſ mortuiſ vacāſ ⁊ ſa
lurem ꝓꝓꝛiam vilipendens ita vt merito eſſem fi
liuſ ire et vaſ in interitum ⁊ ex maxima bonitate
tua in peccatiſ et ſordibuſ meiſ longanimiter ⁊ pa
cienter me portatiſ nec morti permiſiſti neqꝫ ſubla
to perdere voluiſti. quinimo ex diuinitate ineffabilis
gratie tue dignatuſ eſ ſtatū mortuſ in quo ſepul
tuſ dormiebaſ michi maſſeſtare meqꝫ denuo crea
re. veterem videliꝫ hoſem exuendo ⁊ in nouā crea
turam tranſformando in multitudine peccatoruꝫ
me cōuertitiſ: et a multis preſeruatiſ i quibuſ lap
ſuſ fuiſſem niſi per bonitatem et clementiam tuā
me reuocaſſeſ. peccata odire me feciſti. ad amorē
tūꝫ dulciter attraxiſti eterni iudicii tui et mortuſ
memoriam et timorem inculcaſti. ⁊ veram notiā
qꝫ incola ego ſum et peregrinuſ tribuiſti. ꝓten
tias anime mee deprauatas reabilitaſti meſ ſur
ditatem effregiſti et voluntatem emendatiſ vi
uendi donatiſ. ita vt beneficia tua inciperē recole
re et intelligere qꝫ eras creator meuſ redemptor
meuſ et futuruſ iudex a deo conſtitutuſ non ſolu
meuſ ſed et viuorum ⁊ mortuorum habēſ clauēſ
mortuſ et vite. Et qꝫ ꝓpter ea debebā te diligere
te timere tibi obedire et voluntatē meam ſciſſiſ
me voluntati tue conformare. Quod et facere de
creui. et arbitriuſ meū a deo cōuertitiſ qꝫ ꝓpoſui
te nūquam mortaliter offendere. Et iſtud ad me
bonitatis tue fuit indicū qꝫ milleſieſ iram tuam
ꝓmerui et paſſuſ eſ deliqui et tam longanimiter
ſuſtinuiſti. Non em̄ peccantem angelum expecta
b. lii

fit s; illico precipitasti e celo hoīem etiam peccā-
tem nō distulisti sed expulisti de paradiso melio-
res me peccātes mox occidisti me autem lōgania
miter dissimulans multis annis in pctis pertulisti
vt sic in me p̄mendarēs paciētiam tuā implerēs
electionem tuam et p̄firmarēs miām tuam. Sed
eximie fuit pietatis q̄ mira tua paciēcia non mo-
do non meā sustinuit impietatem sed solitam ymo
et maiorem exhibuit pietatez vnde tibi grās ago
deus meus qm̄ liberasti me et ad p̄uā inclinasti
quod beneficium vere oīb; bñficiis prestat q; nī
si superiorib; accederet nīl ea nīl in pene augmē-
tum forte proderent. Multi eī perierunt qui hanc
grām nō acceperūt diligā igitur te dñe vīr; mea
diligam te salus mea et vluat iā nō michi: sed tibi
totavita mea que perierat ī miseria mea et resusci-
tata est miā tua Sed quid faciam tibi dñe de; me;
a quo tāta bona suscepī. Neq; enim p̄tentus fuisti
eadem que ceteris bona tribuisti. sed singulariter
plura michi donasti. vt videlicet cognoscam te / et p̄
pluribus aliis te tuis secretis intelligā. Alios coe-
taneos et notos meos ī tenebris ignorāte reliquisti
et in stercore suo cōputrescere permīstisti. et michi p̄
illis lumen sapientie tue infudisti. Non certe meis
meritis sed sola gratia tua Deīde piissime dñe ad
sublimiora me p̄uehens et dona tua cumulans ad
sacrosordines et officiū sacerdotale me p̄mouisti
quod pluribus denegasti. et ita me eleuasti sup̄ an-
gelicam dignitatem quia qui creasti me sine me si
fas est dicere dedisti michi creare te. quod donum
non est angelis concessum. imo ipsi adorant quod

conficinus? Et quid retribuam tibi dñe deus meus
pro tanto sacerdotii beneficio michi impenso. cer
te dñe super hoc deficit spiritus meus. Et mul
tum confundor quia sacerdotaliter nō vixi sed se
culariter. Nec ministerium sacerdotale honorifi
caui. imo ingentium quod donaueras in vanis/in
utilibus/et superuacuis. Immo etiam in noxiis et
perniciosis tota studiositate multis annis occupa
ui. et alia dona tua gratie in vsum redegi culpe.
Propter que talentis a te acceptis priuari et in te
nebras exteriores mitti merito debui. Et insuper
in habendis beneficiis ex nimia ambitione et cus
piditate estuaui. Sed ppter salutem meam mise
ricorditer aliquando michi restitisti ne assequer
quod optabam. Belligerabam nec obtinebam
quia male petebam. Aliquando vero de pingui
oribus et honestioribus q̄ me deceret michi prou
disti. Sed nec sic satiatus. Immo ad ampliora
adhuc assequenda spirantem Interea plus q̄ septē
nis de tua solita gratia me vocasti et assidue insp
rasti. vt nedum ab habendis desisterem. Verum
etiam habita et queq; temporalia relinquerem
monachalem vitam assumerem et nudus te nus
dum sequerem. Nec solum vocasti communiter
cum pluribus: sed et singulariter pre multis et
cum paucis ad perfectionis statum. Ad multa
scilicet despectum. Et licet diu reluctantem et
quasi inuitum de tenebris egypti et seculo neq̄
tanq̄ alterum loth de sodomis habtaam de bur
caldeorum/et noe de diluio me eduxisti. Nec so
lum eduxisti. Immo etiam induxisti in mōtē scitis
bñll

causis tue. In terram fluentem lac et mel videlicet
in religionē nō quālibet sed cartusiensium nec ad
quodcumq; monasterium. sed speciāliter ad hoc
vallis viridis optimo terre loco. In quo secure sa
lus sperari potest. et in quo tam bonos pios deu
tos ac scōs fratres et socios iuenire dedisti quorū
exemplis instruor cōuersatione consolor orōnib⁹
adiutor et exsuscitans me de stercozib⁹ sedere fe
cisti cum principibus. **O** vere bonum et iocundū
habitare inter fratres tales qui deum amant. di
sciplinā obseruāt. pacē colūt cui⁹ sine obseruatio
ne monasteria sunt tartara et inhabitantes dyas
boli incarnati. Et sic me p̄rexiisti a conuentu mali
gnantiū id est a cōgregatione indisciplinatorum
et a vita vagantium nil nisi solum nomen de relig
ione habentiū. Inter quos dubia salus quia ve
nitentes ad eos frequenter similes illis effecti ari
ta dispereunt. et qz in terra sanctorū iniqua gerūt
non videbunt gl̄iam dñi. Nec solum ad locum pe
nitendi induxisti. verum insuper licet tarde vene
rim tempus satis p̄lixum sanitatem et fortitudi
nem etiam vsq; ad canos et decrepitos annos ad
plene penitendum supplicia vitandum grām me
rendum et regnū mercandū. ceteraq; oīa ad salu
tē necessaria pluribus denegata cōcessisti. Et qz
ante plongēui scelus plongasti michi tempus et
quasi illud michi stare fecisti. Ne qz a morte sub
ita et impreuisa ac crudeli tam in seculo q̄ post
religionis ingressum reiteratis vlcibus miracu
lose preseruasti. Hoc dñe scio et confiteor. ac im
mense bonitati tue regrator. Insuper donasti gra

13
8
m

nam nunc vsq̃ perseverandi que paucorū est sine
qua non iustificatur homo/ et nulla sunt vel vana
bona. Cum tñ tanti cadant et tanta pericula ob-
stant. Et ne in inceptis deficerem sp̃e donasti ob-
tinendi veniā grām ⁊ gl̃iam. Ita q̃ nulla penuria
peccatorum meorū nulla cōsideratio vilitatis pro-
prie. nulla estimatio celestis beatitudinis de cō-
titudine sp̃is me deiscere potest Scio em̃ cui credi
di et certus sum q̃ in caritate adoptasti me. q̃ ve-
rax es in p̃missione et potens in exhibitione. licet
em̃ tibi facere quod volueris. Nec solum sp̃es de-
disti verum et rem contulisti dans affectus et gra-
tiam proficiendi et a malo continendi voluntatē
immutasti vt dulcia essent que antea erāt amara
Et vt crescam in profectu nec deficiam in via mē-
sam mihi parasti aduersus oēs qui tribulant me.
et pluisti manna de celo quo frequenter me refes-
cisti corpus videlicet tuū et sanguinem preciosum
in arram et pignus future hereditatis. in cibum
mee mendicitatis. in medicinā mee infirmitatis.
in comitem p̃grinationis. in pacificā hostiam re-
cōsolationis. in sacramētū p̃munionis et sacrifici-
ū redēptionis. Sed p̃tholoz irreuerenter mul-
tum et impudenter illud sumere presumpsi vnde
mīam a te humiliter postulo. Ceterum mitissime
dñe p̃ tuam bonitatē. talem me esse voluisti vt tē-
poralibus dimissis nō multū curarē: et gr̃as suffi-
ciētes donasti p̃ quas circa te pacifice potui con-
uersari. In oībus cōsolat⁹ es me et ī manib⁹ por-
tasti et tenuisti me de stercore me eleuasti et subli-
masti in tñ vt ceteris etiā melioribus per multos

annos me prefeceris / meq; tulisti de domo patris
mei, et posuisti me pascere gregem populi tui / feci
stiq; michi nomen quodammodo grande iuxta nomen
magnoꝝ qui sunt in religione cartusiana / et fuisti
mecum in oib; vbiq; ambulavi / et posuisti me
custodem in vineis. In quarũ custodia potui mul
ta merita cumulare si fecissem debitum meũ. Sed
ve michi q; terrenis vanis et transitoriis multum
saluti vero aiarum et spiritualibus min⁹ debito
ĩtendi: Ita q; pth dolor dicere possum. Vineã meã
non custodivi michiq; merito improperandũ est il
lud. *O* pastor ⁊ ydolum. Pastor solo noie et ydo
lum inutilitate. Super quibus veniam humiliter
postulo. Me ergo sublimasti / cum tamen tam infir
mus essem tam indignus tamq; miserabilis / qui
prius in domo paterna vix vnq; vinũ biberã / car
nes gustaveram inter asinos et vaccas tacebam
rusticano pane ⁊ vestitu vix sustentabar. Et nichil
omin⁹ ad reprimendũ superbiam meam ⁊ ppter
bonũ meũ incõmoda ⁊ defectus naturales michi
reſervasti. ⁊ me nõ nũq; despici vilipendi et deici
voluisti. Sicut et merito vilipẽdendus ⁊ despiciẽ
dus eram / in quibus michi donasti materiam me
humiliandi et miseras meas cognoscendi: quod
certe bñficiũ non inter minora sed inter maiora bñ
ficia tua reputandũ est / licet eo nõ bene vsus fue
rim. Coheredem me fecisti nisi per me steteris ⁊ vlti
mam eternã michi p̃parasti. videlicet a labore q̃e
tem a servitute libertatem / a timore securitatem
a merore consolamẽ / a morte resurrectionẽ / in res
urrectione plenũ sũmũ ⁊ indeficiens gaudium et

alia innumera bona: tam multa q̄ nō p̄t numerari/
tā magna q̄ nō p̄t cogitari/ et tam p̄ciosa q̄ nō p̄t estimari. Deinde p̄misiſti michi teip̄m q̄p
pe iurasti p̄ribus n̄ris daturū te nobis q̄ es om̄e et
totū bonū. quod q̄ acceperit habūdātia oīm rex
p̄fruetur. et quicq̄d voluerit illi fiet. hec oīa michi
dare disposuisti si tñ in p̄nti religioſe p̄uerſat⁹ fue
ro. Inſup vt gr̄as tuas conſervare poſſem noticiā
et intellectū ſcripturarū michi tribuiſti: et libros ſa
cros quaſi ſpeculū in quo poſſem fedtate meā et
iniuſticiā p̄tēplari/ et ad hos itelligēdos ſenſū do
naſti/ et crebro me reuocaſti. Hūc p̄ internā iſp̄tra
tionē/ nūc p̄ aliorū admonitionē et exortationē b̄n
fictorū et aduerſorū iñſiſſionē p̄tēorū occaſiones ſub
trahēdo/ aut vim reſiſtēdi tribuēdo. Et a p̄ntia vſ
q̄ in hūc diē tā ſollicite mei ſemp curā geſſiſti/ et
p̄ſeruaſti a tā multis p̄culis variis morbis. de
monū plagis et aliis malis. Pro ſuſtētamēto idū
ſiſti nutrimentū ſufficiētīā/ multiplici et delicato edu
lio me reſiciēs ita q̄ nō op⁹ habui egere ſollicita
ri aut mēdicare/ et mee ſemp gubernatiōi fuiſti in
tēt⁹ quaſi oīz ceterorū oblit⁹ mei ſolū curā videre
riſ gerere. Sēp michi p̄his oīa mea dirīgēs. Cum
tñ ſocios et coetaneos meos et vicinos mori p̄mi
ſiſti forſitā i p̄tēis q̄b⁹ ſi tātas gr̄as feciſſes ſicut
michi multo plura bona feciſſent q̄ ego ingrat⁹.
Et nūc dñe de⁹ me⁹ vltā aīe mee ſcio et p̄ſireor q̄
gr̄a tua ſum id quod ſū et q̄ p̄miſſa et alia q̄pluri
ma b̄nificia michi feciſti. Hec vllī de gr̄ie meo. Imo
nec de patria mea talia tāq̄ vicina ſalutī p̄ceſſiſti
ſicut et michi de q̄b⁹ michi dulce deberet eē ſemp
cogitare ſemp loqui/ ſempq̄ tibi gratiās agere.

ut possem te pro tantis beneficiis tuis laudare et
amare toto corde meo et tota anima mea. Sed quis
et quid sum ego ut tantis beneficiis gratitudine
par sim. Quid enim ego genitus per immundiciam
vivens in miseria moriturus in angustia plenus
fetore et horrore peccatis repletus et prorsus egenus.
Nunquid laudabit te qui in peccatis conceptus est
genitus et nutritus. Non est speciosa laus in me
qui semper pecco in te. Sed tu benignus es etiam
super ingratos et das omnibus abundanter et non
improperas: quia delectaris in salute nostra. Imo
das plura quam ex nostra pigritia petimus: et quanto
plura das tanto plus habes. Ideo liberalissime domine
tibi peto inquam. da michi scire te. diligere te. cogno
scere me. fac me vere pauperem spiritu. vere obedi
tem. vere humilem. vere patientem. condolere com
pati et concrucifigi ex toto corde meo morti et pas
sioni tue. ac compassioni beatissime virginis marie
matris tue doloribus afflictionibus et obprobriis
tibi illatis. Mollifica cor meum durum et lapideum.
Tolle ingratitudinem torporem et irreuerentiam
meam. dissolve me ab affectionibus carnalibus
mundanis terrestribus vanis et ociosis quibus ni
mis constructus tenor. Non me vincat ambitio
superbia et presumptio mea. da michi vincere me
et abnegare me. fac me benefacere et da perseve
rare. adiuva me in onere michi imposito spirituali et
temporali. et da gratiam ut melius solito valeam pre
esse et prodesse quando tibi placuerit et michi ac
communitati utilius fuerit et non ultra. et ignosce
michi super omnibus peccatis et negligentis in eo

commissis. et prouide de meliore et vtiliore loco
mei. Quid tibi placuerit. Compelle me facere volun-
tatem tuam in omnibus quia deus meus es tu. Purga
me in presenti seculi in multitudine iniquitatum tuarum / et
non miserationum mearum; et propitius esto michi misera-
bili putri et fetenti peccatori opprobrio hominum ab-
fectioni plebis. et non puniar nisi in presenti secu-
lo quia si vis potes me mundare. Scio domine et ve-
raciter confiteor quia tanta gratia indignus sum
sed propterea peto misericordiam et accuso miseriam. Non
enim est opus valentibus medicus: sed male has-
sentibus. Istud peto a te domine cuius natura bonitas.
cuius opus misericordia. cuius velle fecisse. cuius volun-
tas sanctificatio nostra. Et te in quo peto qui tam tot
et tanta michi fecisti et dixisti. petite et accipies-
tis. querite et inuenietis. pulsate et aperietur vos
his usque modo non petistis quicquam. Peto in me-
moriam et reuerentiam tue passionis / et mortis
ac aliorum dolorum tuorum. potissime illius acerbissi-
mi doloris quem pertulisti quando sanctissima anima
tua egressa est a corpore tuo ut mee miserearis in
suo. Peto in nocte tuo in quo secundum testimo-
nium prophetarum remissionem accipiunt etiam infide-
les. et in quo etiam tu ipse pollicitus es nos ac-
cepturos a patre quicquid petierimus. Peto a te
peto per te. peto in tempore petendi. peto quod bonum
est quousque sum malus. promitto emendationem.
Pluries supplicavi pro hominibus obtinenda gratia.
Non est abbreviata manus tua ut istud non possis
sicut alios infinitos peccatores iustificasti. tu es imu-
tabilis. tu idem ipse es et anni tui non deficient. Et u

deus auxili mei et spes mea tota in te est: nec so-
lum spes mea es sed etiā spes oīni finitū terre et in
mari longe. Nam mīe tue multe. ideo dñe oro in
mīa tua uiuifica me et non deneges quod peto in
extrema necessitate. Tu enim lux mea quia illu-
minasti me et cognoui te. cognoui te quia respici-
disti in me. Trahe me post te ut curram simul in
odorē unguentorū tuorum. Munda latrinam pec-
catorū meorū: tolle fetorem corrupte cōscientie. pre-
para hospitium. laua cloacam. et da grām ut sa-
cro sanctū corpus et sanguinem tuum digne q̄d tu
tibi placuerit presertim in fine dierū meorū valeam
recipere. dirige me in oībus sicut de tua grā sem-
per direxisti. In hora mortis succurre michi et libe-
ra me a leonibus rugientib⁹ preparatis ad escas
et q̄rētib⁹ aīas meā/de⁹ me⁹ i te p̄sido nō erubescā
neq; irrideāt me inimici mei. ne sis tradas me cum
peccatorib⁹ p̄p̄t infinita peccā mea et cū opantib⁹ iniqui-
tātē ne p̄das me quē p̄p̄lo sanguine redemisti. Pre-
terea piissime dñe tibi recōmēdo sororē et paupcu-
los alios parētes meos et affines p̄p̄ quos et remo-
tos oēs mei mēoriā spālē facientes. Singulos pa-
tres et fratres meos professos huius domus pre-
sentes et absentes. munda immundos si qui sint
sana infirmos. suua pusillanimes. confirma instas-
biles. custodi absētes. et adiuua singulos sicut vni-
cuiq; opus est. ac si notatim singulos exprimerem
da pacem/concordiam/caritatem/ et unitatem in
alterutrum et gratiam/ut te timeant te diligant/
et grām eis datā recognoscant. Adiuua etiā reue-
rendum patrem cartusie ut digne et fructuose pos-

fit preesse et prodesse ad sui et ordinis salutem.
Insuper reuerendum patrem absolutum et singu-
las personas ordinis. Custodi et auge modicum
quod restat de ordine. et confirma hoc quod i sin-
gulis nostrum operatus es. Adiuua pariter oia
nes parentes/amicos/benefactores familiares/et
recomendatos oim psonarum domorum ordinis. et oes
per quos orare tenemur et itedimur. nunc et i hora mor-
tis. Reforma ecclesiam tuam et statum religionis i ca-
pite et in membris/et in omnibus statibus propter
gloriam et honorem sanctissimi nominis tui. mise-
re utriusque populo tuo sarraceno et agareno. Dispo-
ne regem nostrum et ceteros principes nostros:
ut virtutum omnium percipiant incrementa. et in-
iunctum eis officium in sancto timore tuo debite
exequantur. Et reynicolas ut te timeamus te dis-
ligamus/te honoremus et tibi sicut dignum et ius-
tum est seruiamus. Conuerte nos deus salutaris
noster: et auerte iram tuam a nobis. Restitue cul-
tui christiano terram promissionis et ceteras terras
tyrannice occupatas in salutem animarum qua-
rum amator es. Ignosce omnibus michi et domui
huic aduersantibus/detrahentibus/et mala facien-
tibus quia nesciunt quid faciunt. da nobis pacem
procordiam et caritatem cum eis et eis cum nobis: ita ut eis
et nobis sit cor unum et anima una i te. Preserua domum
istam et habitantes i ea a quocumque graui actiuo et passi-
uo scandalo. et defunctis parentibus meis et affinibus pro-
pinquis et remotis. amicis et benefactoribus meis sin-
gulisque patribus/et fratribus huius domus. ac
omnibus personis ordinis nostri. et quibuscumque

pro quibus orare tenemur et intendimus. oībusq;
fidelibus defunctis indulgentiam et requiem cō
cede perpetuam. Ecce dñe deus meus tibi reuelo
viam meam et causam meam. et effundo coram te
sicut aquam cor meum. Non vtiq; ut tu q̄ oīa nosti
per me scias que versantur in corde meo. Sed af
fectum meum excito. et ingratitude negligen
tiam ac alia peccata mea innumera coram te hu
militer accuso. ut ampliozem dones emendandę
voluntatem et gratiam. meq; dirigas ut tibi sicut
dignum et iustum est seruiam. Nam oramus et ta
men tu qui es veritas dixisti. Nonit pater vester
quid vobis necesse sit prius q̄ petatis ab eo. Mes
rito igit̄ pntem tibi facio narrationē quā possum
qm̄ tu prior voluisti. ut sic confiterer tibi qm̄ bon⁹
es qm̄ in seculū mīa tua. Tu deus meus tu dñs
me⁹ honor me⁹. spes mea. refugiu meū vita mea
gl̄ia mea et finis me⁹. Tu p̄r meus. tu frater me⁹.
nutritor me⁹. rector me⁹. custos me⁹. q̄ es totus
amabilis. totus desiderabilis tot⁹ fidelis. Nō est
tā liberalis q̄ seipsum tribuat. non est tā caritati
uus q̄ p̄ tam vili pctōre moriat̄. nō est tā humilis
q̄ maiestātē suam tñ humiliant. q̄ nullū despiciat
nullū horres. nullū querentē te deseris sed preue
nis eū et occurris querētī. Quid in nobis iuenisti
nisi sordes et nobiscū vis esse vsq; i cōsumationem
seculi. Nonne satis fuit te pro nobis mori. nonne
satis fuit tot dedisse sacramenta. angelos custos
des. et hīs ingrati semper sumus. sed et tute vis
esse nobiscum. quia tam bon⁹ es q̄ te negare nō
potes. Adeo igitur plūssime dñe iesu cum fiducia

thronum gratie tue vt miam consequi merear/ et
gratiam inueniam in auxilio oportuno dum adhuc
tempus est miserendi ⁊ hora comparandi. Reuer
tatur igitur puluis in terram suam vnde erat ⁊ spi
ritus redeat ad deum qui fecit illum. Veni dñe ie
su suscipe spiritum meum

C Additio.

Misericozissime ⁊ iustissime dñe iesu cri
ste fortissime magnipotens spiritus vni
uerse carnis. cuius dies seu vultus sup
onines vias filioꝝ adam a die natiuitatis eorum
vt reddas vnicuiq; s'm opera eorum. bona vel ma
la. Ecce dies vltima venit iam dies metuendus
imminet. iam nichil superest michi nisi tumulus.
Parce michi ante q̃ eam munda me priusquam
a vita egrediar. Remitte michi prius q̃ abeam dñi
adhuc tempus est miserendi. Ostende te michi vt
cognoscam et confitear tibi paupertatem meam
quia paucitas dierum meoꝝ finietur breui. ⁊ cer
tum teneo quia veniens venies et non tardabis/
et quasi turbo cadzige tue reddere in indignatio
ne furorem tuum et in gladio tuo ad oẽm carnem
Venies in q̃ reddere in annos eternos sicut gessi
in corpore siue bonum siue malum. venies de pro
ximo presertim ad me quem de tua benignitate
ad pñiam a'to tẽpore ⁊ vsq; in senectã et senili ex
pectasti. quod per paucis conceditur. sed protho
loꝝ negligenter male ⁊ inutiliter consumpsi ob qđ
nudus pauper ⁊ vacuus pñtabor coram te qui es

C. 16

index et testis. qui corda omni nosti. cui omnis vo-
luntas loquitur. cui patet omne secretum cui om-
nia nuda sunt et aperta nec est aliqua creatura in-
uisibilis oculis tuis. Venies iudex iustus et fortis
mandasti. remādasti. expectasti. reexpectasti. diu
dissimulasti. siluisti. paciens fuis ad penitentiam
me iugiter monendo et sollicitando. et parum cu-
raui. immo neglexi. vocasti et non respondi. et p-
feci sermones tuos retrosum. Venies manifeste/
et non silebis. venire distulisti patientissimus: sed
venies districtissimus. nunc clementissimus tunc
iustissimus venies in fortitudine et brachium tuum
dominabitur. Scrutaberis hierusalem in lucernis
et pones iudicium in pondere et iusticiam in men-
sura qui naturalibus ramis non pepercisti / tu enim
terribilis es et quis resistet tibi? Aut quis novit
potestatem ire tue. et pre timore tuo iram tuam de-
numerare? et quomodo stabo ad videndum te. pu-
tredo et vermis. pulvis et cinis. plenus omnium
peccatorum et totus imprevparatus fetidus et im-
mundus? O domine qui es primus et novissimus
et habes claves mortis et vite / dum ista consides
ro. et recogito que commisi et neglexi. et que post
modum sim passur? terret me ymago futuri iudicii
terret me vita mea. terret me gehenne metus / et
irrevocabilis sententia tua. Nec immerito. quia
dies mei sicut umbra declinauerunt in malis / et
ego sicut fenum arui. et quotidie dies ultimus ap-
propinquat ad quem tendo. Nec scio an sim dis-
gnus odio vel amore sed omnia rescrvantur ier-

et in futurum. Hec est in homine via eius. Immo
alia est via que ducit ad vitam et pauci gradiun-
tur per eam. Iam vero et e regione deserti que du-
cit ad mortem et multi gradiuntur per eam.

Quis enim non timebit te o rex gentium in cuius
conspetu astra sunt immunda. qui in anges-
lis reperisti falsitatem. et eos / ac primum homi-
nem et in diluvio universum mundum tanta seve-
ritate punxisti. Et si sanctus Iob opera sua que
erant bona verebatur. Si iustus vix salva-
bitur. Impius ego et ingratus qui quasi gurges
hausi peccatum ubi parebor. Quid respondebo
cum tibi presentatus fuero ego cadauer putridum
esca vermium. vas fetidum. cibus ignium / et vas
aptum ad contumeliam. Nam nos omnes qua-
si pannus menstruate de mensa corrupta / et im-
munda venimus. et maculam immundicie nostre
in fronte portamus quam tibi qui omnia vides ce-
lare non possumus nec mundare nisi tu ipse mun-
daveris qui solus mundus es. Hec coram te glo-
rietur omnis caro / sed pauescant / et contremi-
scent a facie tua. Vidimus enim eos qui inter fi-
lios dei ambulabant in medio lapidum ignitorum
quasi lutum ad nichilum defluxisse. Que dum co-
sidero timore palter et ingenti rubore confun-
dor / et in memetipso marcescit anima mea quia
non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens.
Insuper venit in mentem dracho ille antiquus
fratris accusator qui ortus est in paradiso voluptatis
et cauda sua traxit terciam partem stellarum celi et misit

eas in terram qui factus es vt neminem timeret
 cuius vnicum desiderium vt influat iordanem in os
 eius et alias deuoret quas creasti. Iste ē latro pri-
 mus qui consilium fecit vt raperet gloriam tuam
 quando inflatus et elatus crepuit et cecidit in fo-
 neam suam et erexisti eum de monte sancto tuo.
 Vbi dñe pluries videbam eum ore aperto ad des-
 uorandum me nichilomin⁹ dormiuit in pigritia mea
 tanquam securus ante eum. Hec me latet piissi-
 sine domine deus meus terribilis / et fortis q̃
 in die tribulationis mee extreme stabit ille cōtra
 me et insidiabitur calcaneo meo. consurgetq; ve-
 lut turbo ad dispergendum et deglutendum me.
 ac merito accusandum propter peccata ⁊ negligē-
 tias meas infinitas et ingratitudinem donorum
 tuorum et gratiarum quas in vacuum recepi ⁊ in su-
 darium ligauī. Dixit enim in corde suo. persequar
 et comprehendam et non erit qui eripiat. Hec ip-
 se solus sed infiniti cum eo qui odio iniquo oderūt
 me et animam meam quam proprio sanguine res-
 demisti vnanimīter rapere consiliati sunt. Cuius
 rei gratia mecum timor conturbat. conscientia
 confundit et cogitationes increpant. Nam vi-
 deo michi vndiq; imminere multa pericula a mul-
 tis quoq; hostibus venari. et multitudīne innume-
 rabiliū miseriarum in hac vita circumdatum. me
 enim innocentem creaueras et ego me deturpa-
 ui. Sed quid faciam? Nunquid desperabo vbi est
 illud. Misericordiam volo et non sacrificium. Nū-
 tu es qui confregisti capita drachonis magni. qui
 perforasti maxillas leuiathan qui nō vis mortem

peccatoris et non venisti animas perdere sed sal
uare. Certe domine mitissime princeps spes mi
chi permaxima est de te et consideratio multitu
dinis miserationu tuarum que apud te sunt suble
uat mentem meam/et dilatant cor meum precedē
tia signa mie tue que ante q̄ nascerer preuenerūt
me: Amasti enī me q̄ p̄p̄ me fecisti te hoīem sub
fecisti te exaltasti me inclinasti te ⁊ suscepisti me/exi
naniulisti te maiestate ⁊ implesti me diuinitate descē
disti vsq; ad me vt ego ascēderem ad te vsq; : et in
hoc cognoui qm̄ voluisti me: q̄ quotiens peccaui
dracho ille parat⁹ fuit deglutire me s; defendisti
me et quotiens absorbuerat me ab eius ore extra
xisti et millesies dirupisti vincula meate offenda
bam tu me defendebas te non timebam me custo
diebas et ab inferno multociens reduxisti et non
cognoscebam. Hunc autem cognosco et tibi grās
ago et confiteor beneficia tua magna. qm̄ eripul
isti me ex inferno inferi ori semel et secundo et ter
tio et centies ⁊ milies. Nam ego semper ad infer
nū tendebam et semper me reducebas ⁊ cum me
iuste millesies dampnasses si voluisses noluisti q̄
amas animas ⁊ dissimulabas peccata mea p̄pter
penitētiā/totus eram in morte et totum me re
suscitasti pulsasti et excitasti animā meam in abis
so delictorum suorum velut in lecto dormientē cō
cussisti torpentem sollicitasti negligentem et fecis
sti penitentem et cartusiensē vt fugerem occasi
ones peccatorum. Et heu quot sunt damnati in in
ferno qui minora ⁊ pauciora peccata commiserūt
q̄ ego et non surrexerunt et quot meliores me ad

6,111

huc in seculo sunt inuoluti diuersis occasionibus
peccatorum honoribus vanis voluptatibus et di-
uiculis terrenis: quod in me inuenisti quod dedisti mi-
hi pennas sicut columbe: ut de seculo ubi sordes
et iniquitates. volarem ad monasterium: quod
aliis sociis meis non fecisti. Bone deus tu hec om-
nia michi fecisti in abisso et non audies claman-
tem de abisso. Nec preueniendo fugitiuo tuo feci-
sti. et non subsequeris ad te reuertivolentem nec
perficies quod incepisti. Ecce benignissime do-
mine peccata mea coram te non defendo sed ostē-
do: non excuso sed accuso. ego sum reus. ego ipse
accusator meus. Non accuses me qui fecisti me:
solus suffeci ad peccandum: solus sufficiam ad ac-
cusandum. quia certe domine nichil aliud sum quam
universalis vanitas et umbra mortis et terra inas-
nis et vacua: que sine tua benedictione nichil ger-
minat nisi confusionem peccatum et mortem. Eya
domine deus virtus salutis mee / cuius bonitas
non exhauritur / cuius misericordia non exinanis-
tur / ecce prope est hora novissima: prope in qua et in-
cognita et subito venit. Succurre michi deus me-
us ante quam mors me preueniat / ante quam tartara me
rapiant / ante quam flamma me comburat: subueni
ante quam ad tormenta properem priusquam gehen-
ne ignibus deuorer. Demorare que mea sit sub-
stantia: homo enim sicut fenum: dies eius tanquam
flos agri: memento quia terram sum pulvis et ci-
nis operi manuum tuarum porridge dexteram con-
sule infirme materie: succurre carnali fragilitati
opus manuum tuarum ne despicias, immo vulne

13
8
um

ra manuum tuarum respicias: In manibus
tuis descripsisti me: lege ipsam scripturam et sala
ua me. Sane domine animam meam: quia pecca
ui tibi/ante mortem adhibe medicinam: vt non
moriar in peccatis: ante q̃ iudices solue compedi
tum/illumina cecum/preueni me in die afflictio
nis mee et esto protector meus et liberator de ini
cis meis iracundis qui vis omnes homines sala
uos fieri/et neminem vis perire/appropinquet de
precatio mea in conspectu tuo. doce me vnde de
beam sperare: vt possim orare. Orare namq̃
te cupio: sed nescio propter ignorantiam meam/
nec possum propter duriciam meam. Sed nunc
quid tu deus inestimabilis fortitudinis cōtra fo
lum quod vento rapitur ostendere vis potentiaz
tuam et stipulam siccam persequi. Num damna
bis eterne rex israel: num damnabis culicem vñ
Audiui de misericordia tua domine: quoniam tu
mortem non fecisti nec delectaris in perditione
morientium. sed in cōuersione et penitentia oīu
in te sperantium. Commendo dñe aīam meam
in manus potentie tue vt custodias eam omni
bus diebus ac noctibus horis atq; momentis hu
ius tam breuissime vite mee. Si vis potes me sal
uare et in conspectu benignissime matris tue san
ctorū sanctarumq; oīū celestīū virtutū collocare
Ego autem et si velim non possum tā magna est
multitudo miseriaꝝ mearum velle quippe adiacet
michi perficere autem non inuenio. velle etiam
non possum quod bonum est nisi tu velis. Nam
nunquid vane cōstituisi oēs filios hoīm. nōne vñ
cēlīs

inversa vanitas ois homo viuens et digni ductis sup
hulusceimodi appire oculos tuos et adducere me
tecum in iudicium. Non dñe nō enī venisti in mun
dū vt iudices mundū: sed vt saluifices mundum.
Non ergo iudices me sed in pñti occide et viui fi
ca/percute et sana/humilia et subleua / et tandiu
castiga seruum tuum donec per ineffabilem boni
tatem tuam perducas ad glām contemplatiōis
tue/et qui me facis petere fac accipere/consulis q̄
re da inuenire/bores pulsare/apert pulsanti. Nam
cui das si negas petenti quis inuenit si querēs fru
stratur cui aperitur si pulsanti claudis. Et te ha
beo desiderare/a te habeam impetrare Scio dñe
scio et cōfiteor me indignum vt audias me: s; fac
ppter honorem nominis tui et ne confundas spē
rantem in te. Ego enī licet mendicis et pauper ta
men opus sum manuum tuarum et confiteor tibi
in timore tuo quia nō in arcu meo sperabo et gla
dius meus non saluabit me: sed dextera tua et illu
minatio vultus tui/alioquin desperarem. cum tñ
sis spes mea et creator meus qui non derelinquit
sperantes in te. trahē me de pfundis aquarum de
lacu miserie et de luto fecis ne pereā vidente mīa
oculorum tuorū. Exaudi vocem meā qua exnunc
clamo ad te/non auertas faciem tuam a me ne de
clines in ira a seruo tuo sed auerte faciem tuam a
peccatis meis et fias susceptor meus et refugium
meum in die tribulationis mee: quoniam iniquita
tem meam ego cognosco et in te confido dum ad
huc sum in via constitutus. Neq; enim in ira con
ginebis misericordias tuas: sed in misericordia cō

13
8
m

in tebis iras Nam si iniquitates obseruaueris do
mine: domine quis sustinebit. Tu vita cui omnia vi
uunt vita sine qua morior: vita que das vitam mū
do: respice in me oculis misericordie tue et misere
re mei. amplius laua me ab iniquitate mea et a de
licto meo munda me: parce pauperi et inopi prope
esto in anima ppe in corde ppe in ore ppe in auxi
lio. tu vita mea suscipe animā meam et super iras
inimicorum meorum extende manum tuam: custodi
me a laqueo quem statuerūt michi: libera me a p
sequentibus me. quia in te exultat spiritus meus
cum attendo qd in hunc mundum venisti saluos fa
cere peccatores quorum ego sum primus iustus p
iniustus mortuus es. Non enim vis mortem pecca
torum sed dixisti. quacūq; hora ingemuerit pecca
tor: vita uiuet et non morietur oīum iniquitatum
quas operatus est non recordabor queso domine
ne recorderis iniquitatum mearū antiquarum: ci
to anticipent me mīe tue. Tu namq; es suauis et
mitis et multe mīe inuocantibus te. Ecce dñe ex
nunc velut in extrema necessitate et hora nouissi
ma constitutus inuoco te. vt eruas me de ore leo
nis et a cornibus vnicornium contere brachiū pec
catoris et maligni: esto michi turris fortitudinis a
facie inimici et a tribulatione peccatoris Adiuua
me vt non moriar sed viuam ne corruam in cōspe
ctu aduersariorum meorum. Ne capiar laqueis
quos parauerunt pedibus meis vt incuruaret ani
mam meam: erue me virtus salutis mee ne sibi ri
sum exhibeant de me. Tu creasti me et qd me crea
res ab eterno preordinasti antequam quicquam

faceres a principio. Ad diuina creaturam tuam quæ
creauit benignitas tua ne pereat in malicia mea
quod fecit summa clementia tua / que enim vti
litas michi ex creatione tua si descendam in cor
ruptionem meam / creasti me domine salua quod
creasti. quia sine te nichil boni possum qui sine te
multa mala potui. et ideo non confido in me: sed
in te qui suscitās mortuos. cuius misericordias vi
cere non poterit miseria mea. Intende anime
mee et libera eam propter inimicos meos eripe
me. Non venisti vocare iustos sed peccatores et
teipsum negare non potes. Accelera ergo et suc
curre an̄ q̄ dānes an̄ q̄ me rapiāt tortores hostes
hūani gēis / prius q̄ absorbeat me carcer inferna
lis / prius q̄ me consumant tormenta gehenne.
En domine en locus pietatis en tempus misericor
die et exhibende indulgentie. Parce peccatis
ei anime mee / deus meus misericordia mea in te
pono spem meam et tibi committo animam meā
Nam si ego admisi vnde me dānare potes / tu ne
amissisti vnde saluare soles. Noli domine noli sic
attendere malum meum vt obliuiscaris bonum
tuum. Tu es verbum per quod facta sunt omnia
sine quo factum est nichil. Tu verbum regēs om
nia sine quo non sunt omnia. Esto brachium me
um in mane et salus mea in tempore tribulatio
nis / eripe inopem de manu fortiorum eius / et pro
testor corde magno et volente hinc exire quoti
ens tue fuerit voluntatis / et super hoc volunta
tem meam voluntati tue omnino submitto, sed

13
8
m

Quæso prepara me anteq̃ vadam et non reuertar
fac me vigilantem et obseruantem quādo reuer
teris a nuptiis ne claudatur michi ianua / et dis
cant similes deuorabimus eum. Veni veni domine
et noli tardare / veni visitare me in pace tu qui in
tenebris lucas / et illuminas omnem hominem
venientem in hunc mundum. Illustra faciem tuā
super seruum tuum / illumina tenebras meas vt
sciam et intelligam quid desit michi anteq̃ iudica
tes. Veni et educ vincitum de domo carceris se
dentem in tenebris et vmbra mortis. Veni desola
deratus cunctis gentibus: ostende michi faciem
tuam. Veni sed remitte michi priusq̃ habeam et
amplius nō ero. Veni lux mea redemptor meus
defensor vite mee miserere mei et resuscita me in
die tribulationis. vt non confundar cum loquar
humilis meis in porta quoniam speravi in te. quis
enim speravit in te et confusus est. Intuere et cō
sidera quanta iam fecisti anime mee. diues non
perdet quod emit auro suo. et tu perdes quod re
demisti sanguine tuo. Tu scis domine quia sens
us et cogitatio humani cordis ad malum prona
sunt ab adolescentia sua. Tu cognouisti figmen
tum nostrum. Tu misereris omnium et nichil odi
sti eorum que fecisti. Veni ergo et exurge in adiu
torium michi. accelera vt eruas me libera me a ver
bo aspero. dic aīe mee salus tua ego sū Extingue
in me cupiditatem / et da michi volūtariam paup
tatem. Cohibe a me iracūdiam / et accende in me
fugitatem bonam et caritatem dei et proximi: nec

16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
cm
cludas me in manibus inimici. Veni inq̃ et edu-
duc me de isto carcere: vt confitear noi tuo et glo-
rier in laude tua et dicam. Benedictus dñs q̃ nō
dedit me in captionem dentibus eorum. Via mea
sicut passer erepta est de laqueo venantium. La-
queus contritus est ⁊ liberatus sum. Et si magna
Imo valde magna sunt dona tua ego autem qui il-
la postulo vilis et miser. nō tamē denegabis. Imo
adicies quod oratio non presumit nec attendes
quantū deceat me vilem et miserū postulare ⁊ ac-
cipere sed quantū deceat magnificentia excellen-
ciam et libertatem tuā donare et misereri. Tu es
rex supercelestis in quē desiderant angeli respice
re qui das salutem regibus tu vnigenitus dei pa-
tris. Tu dñs excelsus terribilis rex magnus super
omnē terram tu rex seculorū immortalis inuisibilis
terribilis qui auferis spm principum terribilis apd
reges terre tu primus ⁊ nouissimus qui dñaris in
virtute tua in eternū/ tu dñs virtutū. Tu rex glo-
rie hñs in vestimento et in femore tuo scriptum
rex regum et dñs dñantium. Et quis resistet tibi?
Certe a magnitudine creaturarū tuarū/ multitu-
dine diuersitate et excellentia earum magnum te
intelligo. Tu em fecisti celum terrā mare et oīa q̃
in eis sunt q̃ inter cetera magnitudinē tuā loquūt
et gloriam magnificētie regni tui laudant ⁊ cons-
fitentur: et multo maiora fecisti que me latent: q̃
nec oculus vidit nec auris audiuit nec in cor homi-
nis ascenderunt: que abscondisti nunc ad tempus
timentibus te vt illis reddas in futura beatitudi-
ne que necdum capio; sed per gratiam tuā cum ti

bi placuerit capere spero. Sed quis loquetur po-
tentias tuas et auditas faciet omnes laudes tu-
as: certe nullus quia tu potentie infinite et maior
omni laude. Te ergo magnum magna decent, ne
quod enim magnus es tu et parua dona tua, sed ut ma-
gnus es tu magna sunt dona tua, quoniam non ali-
ud tu et aliud dona tua, sed tu ipse magnus nimis et
etiam dona tua magna sunt. Et quia tam magna sunt non
ea peto presumens de me, sed presumens de te et
confidens in te qui me inuitas ad petendum, dixi-
sti. **Petite et accipietis querite et inuenietis.** Ecce
domine peto a te ut in illa tribulatione extrema
sis mecum et eripias me, et sis michi in bonum
refugium. exnunc clamo ad te velut iam in illo ago-
ne tremendo constitutus, exnunc pulso ut apertis
as michi. Nam ad quem clamabo nisi ad deum al-
tissimum deum qui in tantis benefecit michi. Ad
quem recurram nisi ad te qui notas michi fecisti
vias vite et tribuisti michi intellectum, et totiens
eripuisti animam meam de morte et pedes meos
de lapsu ut placeam coram te in lumine uiuentium.
Quis succurret michi nisi tu deus indulgentiarum
miserator et misericors qui ouem inuentam in ha-
meros sponens et gaudens uocasti amicos et uici-
nos dicens, congratulamini michi quia inueni ouem
meam que perierat. Et filio prodigo ad te reuer-
tenti dum adhuc longe esset occurrens mea mos-
tus et super collum eius cadens osculatus es eum
et iussisti proferri stolam primam illum indui, anu-
lum dari in manu eius et calciamenta in pedes
utulum saginatum occidi et cum seruis tuis gau-

deret et epulari. Nam delicias tibi sunt esse cum filiis
hominum: et salus peccatorum resectio tua est
et sanctorum. Ita domine ego non solum ovis sed
et filius tuus qui protholor millesies perii et pec-
caui in celum et coram te. et substantiam meam
cum meretricibus et vanitatibus huius seculi dis-
sipavi iam non sum dignus vocari filius tuus. quia
peccando de filio factus sum seruus non tuus sed dyaboli.
Hunc redeo ad te qui es pater noster. qui pater
non amore tantum dilexisti nos et tradidisti te
metipsum pro nobis oblationem et hostiam deo
in odorem suauitatis. Eya domine recognosce
me vnam ex ouibus tuis nec repellas me secun-
dum demerita mea sed tua solita paterna pietas
te occurre michi. et recipere me / ut epuletur in regno
tuo et manducem te vitulum saginatum et tenerum
rimum. et poter torrente voluptatis tue cum ser-
uis tuis qui te nunc ore pleno manducant in pa-
tria et replear in bonis domus tue / dulcis enim
est resectio tua qua replentur fideles anime.
Recordare domine qualiter seruo nequam dila-
tionem postulanti omne debitum dimisisti. ita et
michi alteri seruo nequam dimitte omnia peccas-
ta mea. Nec solum peto dilationem / sed plenam
remissionem et gratiam. Et viceversa remitto et
per te remitti postulo singulis debitoribus meis
si qui sint. Tu enim qui non es personarum ac-
ceptor sed summa veritas et fidelis in omnibus
verbis tuis dixisti. Dimittite et dimittatur vobis
ecce domine dimitto. dimittite. quia non est deus
ut homo ut mentiatur neque ut filius hominis / ut

13
8
m
antetur. Dimitte inquit sicut et latroni sero confis-
senti dimisisti, ut in nouissima hora cum illo audi-
re merear dulcissimum illud verbum tuum hodie
mecum eris in paradiso. Mirifica in me misericor-
dias tuas qui saluos facis sperantes in te. et leti-
fica animam meam serui tui. Trahe me ut ego
alter latro in obitu meo videam te in maiestate
tua in regno tuo. Nam non est abbreviata manus
tua nec aggravata auris tua ut nunc non possis
aut velis audire et misereri sicut in agone consti-
tutus latronis illius misertus fuisti. Quod si saluare
me non debes per iusticiam saluare tamen potes
per misericordiam. Nam tibi proprium est misereri qui etiam
peccatis crucifixorum pepercisti. imo etiam dissimulas
peccata hominum propter penitentiam quia multus es ad ignos-
cendum. Ignosce ergo michi catello cupienti satura-
re de micis que cadunt de mensa domorum meorum in regno
non recipiuntur et esto michi in defensor et in domum
refugii que tam diu dedisti michi protectionem salutis tue
operata tua spiritus suscepit me. Nam tu protector omnium spirituum
in te. Tu qui tollis peccatum mundi. quare ergo non
tolles peccatum meum? Scio domine quia in ultima ne-
cessitate non desines michi benefacere nec auertes
faciem tuam a me: sed potius a peccatis meis. et quod sperantem
in domino misericordia circumdabit. Non eris michi alienus in die
vindictae. nec irabis in iudicium cum seruo tuo: sed eu-
les de laqueo pedes meos que de tua sola gratia et boni-
tate nunc usque animam meam custodiisti et totiens ab
inferno eduxisti nec unquam declinasti in ira a seruo tuo.
Tu adiutor in oportunitatibus in tribulatione et in omnibus a-
ngustis michi fuisti ne commoverer spiritum tenuisti manum.

Dexteram meam et involuntate tua deduxisti me,
 et propterea nunc sola mea tua ante oculos meos
 est. Nam tu deus fortitudo mea, quare ergo me
 repelles et non appones ut complacitior sis adhuc
 et obliuisceris misereri? Absit. Immo certe appo-
 nes, ut qui semper placidus et quietus es in natu-
 ra tua complacitior sis in creatura tua, non enim
 culpa creature tue vltim me creatoris poterit supe-
 rare. Sed quis ego sum qui ad dominum meum
 loqui presumo et iusticias ac laudes tuas enarra-
 re. Confiteor domine quia vilis peccator et vir pollutus
 labilis ego sum pulvis et cinis, necdum dignus ocu-
 los ad celum leuare, et ideo merito inest michi timor
 de te iudice, sed spero de te saluatore, quia tu
 deus meus mea mea cuius odore reuiuiscunt mor-
 tui, cuius diuitie non decrescunt, qui de tua largi-
 tate tanta iam michi beneficia contulisti, qui mis-
 tis es et humilis corde, qui pauperes non despicias
 imo oculi tui in pauperem respiciunt, qui nullum
 leprosum horruisti, qui neminem excludis, immo
 sollicitus es de salute astarum quas creasti et pro
 quibus mortuus es, qui fecisti pauperem et diuitem
 surdum et matum videntem et cecum, et utriusque tibi
 cura est nec confundaris nos vocare fratres. Qu-
 stas ad hostium et pulsas, et si quis aperuerit tibi
 intrabis et cenabis cum illo. Et potissime ad hos-
 tium meum frequenter pulsasti et non aperiebas
 nec tamen quia perdere me nolebas pulsare desti-
 tisti donec tarde aperuis. Et nunc domine qui solo
 verbo restauras vniuersa ecce de tua gratia as-
 pertum est hostium ingredi, et benedic michi an-

13
8
um

De q̄ aīa exuat a corpore vt impleas me leticia cū
vultu tuo ⁊ sentiā dulcedinē beatissime p̄ntie tue
⁊ exubias sc̄tōꝝ tuōꝝ āgelōꝝ et trahas me ad te
dñm meū q̄ es de⁹ absconditus et videā diuitias
gl̄ie regni tui cū oībus sc̄tis et īuear faciē tuam
semper et laudem dicam nomini tuo in secula se-
culozum. Amen.

Oratio ad beatam v̄ginem mariam

Ale gr̄a plena. tam plena. q̄ de plenis-
tudine tua accipiūt vn̄uersi. Captiui re-
dēptionē. eger curationē. tristis p̄sola-
tionē. pctōꝝ veniam. iustus gr̄am. angelus leticiā
filiū p̄sona carnis humane substantiā. tota deniq̄
trinitas gl̄iam. Tu oēs gr̄as quas olim sancti ha-
buerunt vn̄uersaliter habuisti. Nā ceteris p̄ par-
tes. tibi vero se tota simul infudit plenitudo diuinī-
tatis. Multe filie cōgregauerūt diuitias tu sup̄-
gressa es vn̄uersas. Non enī decebat te commu-
nes gr̄as habere nec paucas q̄ summū gestabas
in vtero. quāto quicqd̄ sūmū. quicqd̄ altissimum
fuit in gr̄a hoc habundantissime posse disti. Tu na-
tura mirāte genuisti tuū sc̄m genitorē. Et p̄p̄ea
nobilissima dñā ego pctōꝝ fetidus ⁊ vacuus gr̄a. q̄
nō sum dign⁹ vocari fili⁹. imo nec suus tu⁹ cupiēs
michi p̄cauere ⁊ p̄uenire horā illā extremā p̄ntis
exilii qua destituar sensib⁹ corporeis. dñi adhuc tē-
pus est miserēdi ⁊ ad te recurrēdi. Et velut s̄a esse
in nouissima illa hora p̄stitutus. exnūc put extunc
p̄nti scripto recurro ad te matrē m̄e. Supplicās
humiliter vt nūc ⁊ in illo exitu p̄ te accessum habe-
am ad filiū tuū. exnūc te oro btā inuētrix gr̄e. ge-
nitrix vite. mater salutis. vt copiosa caritas tua
meoꝝ operiat multitudinē pctōꝝ. fecunditas tua

gloriosa fecisti datam michi parlat meritorum. domina nostra.
mediatrix nostra. advocata nostra. filio tuo me repone
filio tuo me recomenda. succurre cadenti. ut per te me
recipiat qui per te me redemit. Exiit in manus tua
as et filii tui comendo hodie et in obitu meo animam
meam et corpus meum nunc et in illa novissima hora cu
stodi me a temptationibus inimicis et a penis inferni. dis
cede omnes inimicos meos in virtute tua. Tu es a filio tuo
peccatoribus quorum ego sum primus donata es in matrem ut
omnibus subvenias et tibi data est potestas in celo et in terra
ut omnia quaecumque volueris valeas impetrare et nichil
nos voluit deus habere quod per manus tuas non transie
rit. ac si tibi dixerit filius tuus. absconde fugientes et
vagos ne perdas In illa igitur novissima hora esto mi
chi. creatrix. confortatrix. conductrix. ad filium tuum
pia. proficatrix. advocatrix. remissionis. mediatrix.
Audi et exaudi me dulcissima maria mater dei et
misericordie. Amen.

C Ad angelos proprios oratio.

Saperne curie ciues. beatissimi angeli ad personam
meam et pastoralis custodiam ex summa dei bonitate
michi licet indigno respectue ordinati. Veniam in pri
mis a vobis humiliter postulo quod vos offendit in mul
titudine peccatorum et negligentiarum quas in conspectu vestro
infelix ego et miser peccatorum perpetrare ausus sum. ob
quas indignatio vestra adversum me iusta est. multa est
quae in oculis mortalium hominum facere veritus fuisset vobis
presentibus et inspectantibus actu et cogitatu irreverenter com
missi. neque honorem dedit tam magnis et immortalibus mi
nistris viventis dei. qui si promississet poteratis in momento
me mittere in gehennam. Sed pietas et misericordes fu
istis in me sicut qui misit vos dominus. Nam me peccatore si
luisse et dissimulastis expectastis penitentiam. distulistis

penā/ & q̄ ad omē malū nō est p̄lapsus pes meus
certe nō meis virib⁹ sed gr̄e dei et vestre dīligen
tie attribuo. Hec solū curā aīe mee habuistis l̄ cer
tus sū qz quīdēs & credo q̄ multo pluries corp⁹
meū a subita crudeli & iprouisa morte p̄seruastis.
Et qd faciā vobis custodes fidelissimi quō condi
gnas gr̄as repēdā vobis p̄ oībus q̄ michi fecistis.
Non est in viribus meis retribuere vobis. sed ipse
pater luminū q̄ ab initio vos cōdidit gl̄iosos & s̄c
tos & inocētiā vestrā p̄seruauit. obedientiā vram
qua me custodistis remaneret. Nō despiciatis vī
litate meā q̄ nota est vobis. neq̄ in cōfū me derelī
quatis. sed a luto isto ī quo p̄funde infixus sū oīs
bus modis me erigere et extrahere satagatis. Et
cū michi dies extrema. finisq̄ vite aduenerit p̄ue
niat q̄so oī vōstra factē tremēdi iudicis. vt placā
bilē & serenū p̄rio iūtu cū videā. extēdite manus
vestrā sup oēs aduersantes mī & dissipate. Nūc il
lo p̄ne vñ q̄ letent sup me dicētes. p̄ueniā m⁹ ad
uersus eū. In t̄p̄e illo magne & extreme angustie
apprehēdite arma & scutū & exurgite ī adiutorius
michi. & donate vt facies vestras videā quas nūc
vidi qz dign⁹ nō fuit. Offerte & cōmēdate gl̄iosiss
me matri dñi dēp̄cationē meā vt michi succurrat
& vobis in auxiliū meū assistat. Suscipite nudū &
inermē sp̄ritum meū et protegite ne saucietur ab
angelis nequitiē nec absorbeat a rugientibus p̄e
paratis ad escam & p̄cul me deducte ab illo igne
qui nō mouē et a puteo q̄ nō satiat & ab horro
ribus sempiternis q̄ si vitari nō pōt exatationis
camīnus vestra ope q̄so mitiget & veloci⁹ trāseat
et sic in domū dñi eo miserante vris precibus me
perducere dignemini; vt videam & audīā que nec

oculus vidit nec auris audiuit nec in corpore asce-
derit. et una vobiscum delecter in requie opulenta per
infinita secula seculorum. Amen.

Ad beatum michael

Magnifice princeps et signifer michael
archangeles dei gloriose preposite paradisi
qui stas ante dominum dux celestium exercitus
tuus susceptor armorum debellator superborum spirituum
qui stas pro populo dei ob reverentiam et memoriam gra-
tias excellentie et virtutis tue humiliter deprecor. quibus
efficitis diebus et momentis fragilis vite mee in viam
salutis eterne me dirigas. Et cum michi dies ex-
trema finis peregrinationis advenierit pauculam
animam meam benigne suscipias. nec me confundi per-
mittas in tempore malo cum loquar inimicis meis in po-
rta. O pugil invictissime queso ut illa potissime hora
novissima secundum magnitudinem potentie tue michi as-
sistas et succurras apud altissimum. ut illuminet vul-
tuum suum super me et misereatur mei. et eripias ne absor-
beat me tartarus. ne dentibus draconis infernalis
ac aliorum malignorum spirituum lacerandus cadam in
obscura tenebrarum loca. Sed perducas me ad eter-
nam beatitudinem. ubi cum deo et gloriosa virgine maria ac
omnibus sanctis tecum letari et laudes deo qui bona tribu-
it michi decantare merear in secula seculorum. Amen

Ad omnes angelos.

Ad vos omnes beatissimos spiritus angelicos clemen-
tissimos ciues paradisi eterni et veri dei mis-
sissima specula qui in conspectu domini gloriosi apparuitis
qui in celis semper videtis faciem patris qui estis signacu-
lum similitudinis dei pleni sapientia et perfecti decore
habentes signum dei vivit. Immundus ego et fetidus pec-
cator velut in ultima necessitate migrandi ab hoc se-

13
8
um

nulo tā essem hūilitatē. exnūc pū extūc hūilitatē re-
curro. Supplicās qūis in necessitate illa tā extre-
ma tāq; formidāda misereamī paupcūle aīe mee
Michiq; succurratis bonade me nūciādo. ⁊ mīas
a deo postulādo vt auertat faciē suā a pctis meis
nec declinet ī ira a seruo suo ⁊ fm multitudinē mī-
serationū suarū deleat iniquitatē meā. Ita q; pio ve-
stro interuētū velut p̄ciūis vī ad vos quos altissī-
mus dedit nobis ī refugiū ad vos inquā qd? gau-
diū est sup vno pctōre p̄iam agēte valeā feliciē
puenire ⁊ videre bona dñi ī terra viuētū/ ⁊ in cō-
spectu vīo vna vobiscū laudare ⁊ superexaltare eū
qui laudabilis est et gloriosus et superexaltatus in
die eternitatis. Amen.

¶ Ad beatum dionysium.

O Beate dionysi gloriose galloꝝ apostole dile-
ctio ⁊ benignitas quā habes semp p qbuscū-
q; pectēris īperabit. p̄pterea cōfidēs de te hūilitē
supplīco qūis intercedas p me ad dñm deū nrm
vt oēs vias meas et act⁹ meos dirigat in sctō ci-
timore. vt nūquā eum offendā. ne p̄pter pctā mea
pdat cū impis aīam meā. Et in nouissimis dieb⁹
meis oīa pctā mea ⁊ negligētias meas quibus cū
pluries offendi michi de sua gratia dimittat et li-
beret me de laqueo venātū/ ⁊ a x̄bo aspero. vt ī-
grediar/et egrediar et pascua īpueniā ⁊ audīā vo-
cē illā suauissimā quasi tubarū multarū ī celo dī-
centiū allā ⁊ videā bona iherusalē oībus diebus
vīte mee. ac tecū et sctis oībus cantē illud leticie
canticū laus et glīa ⁊ x̄tus deo nro in sclā sclōꝝ
gaudeamus et exultemus et demus glīam ei.

¶ Ad beatū x̄poforum.

Sancte xpofoze martir dñi p̄ciōse. Rogo te p̄
illud onus quod est xps . quod trāsmarinum
flumē in humeris tuis portare meruisti . ut apud
eū ⁊ bñssimā eius genitricē michi p̄tōri famulo
tuo indigno . Hūc et potissime ī hora mortis sis p̄
picus et alleuare digneris oēs tribulatiōes ten
tatiōes ⁊ angustias illas extremas. Tūc respice ī
me et miserere mei. neq̄i rapiat leo rabidus aīas
meā sed ope mīe tue adiutus p̄ dei grām vincere
ualeā et euadere machinationes ⁊ falsa testimo
nia oīm aduersarioꝝ meoꝝ salutis inuidorū ⁊ erī
pe īnopē de manu fortioꝝ eius multiplicati ei sūt
et odio īniquo oderūt me ⁊ p̄ te bñdictionē acci
piā a dñio ⁊ mīam a deo saluari meo ut tandē ad
celestē iherusalē ualeā feliciter puenire et creato
rē oīm in donis suis benedicere laudare et glori
ficare/et tecū sine fine gaudere.

Ad beatum gregorium

Sab tui presidii cōfugio beatissime gregori
dulcissimū sancti sp̄ritus organū atq̄ virtus
tum speculū. exnūc clamo ad te exaudi me intēde
voci orationis mee et obtine michi grām ut pau
cos pegrinationis mee restantes dies emendat⁹
⁊ rectius p̄transeā et tādē in reuelatiōe dñi n̄i le
su xpi cū vndiq̄ circūdabūt me īnīmi mei vallo
ut ad terrā p̄sternāt me rugiētes ⁊ dicētes deuos
rabim⁹ eū. tūc exurge ī adiutoris michi ⁊ super
frā īnīmicōꝝ meoꝝextende manū tuā. qz aduersū
me oīs cogitatiōes eoꝝ ī mālū rep̄ime eos qz
īniquo odio oderūt me Custodi me a laqueo que
statuerūt michi. Esto michi turris fortitudinis ut
possis stare aduersus īsidias eoꝝ. Postula michi
auxiliū de sc̄to ut nō longēfaciat dñs miseratōes

suas a me. s; pp̃ bonitatē suā sit michi i deū pte
ctoꝝ & i domū refugii & liberet me de medio catu
loꝝ leonū. ne irrideāt me inimici mei Sed tecum
epuler in cōspectu dei et delecter in leticia per in
finita seculorum secula. Amen

¶ Ad beatam Annam

Ale sancta anna mater matris dñi nŕi
iesu xp̃i. Beata es q̃ tantā filiā ange
lo nūciantē cōcepisti in vtero portasti
peperisti & nutruisti. et filiū filie tue dñm nostrū ie
su xp̃m deū tuū in terra cū ingēti gaudio adora
sti. Beata in q̃ es. q; ppter filiā tuā paradisiū in
troisti. Ip̃am q̃ so p me ora quā peperisti. vt exnūc
& quacūq; hora irruerit clamor ille nocturn⁹ repē
tinus & metuend⁹. Ecce sp̃s venit. exi obuiā ei
Tu mī & ip̃a filia ipetretis a filio gr̃am vt manus
suā lōge faciat a me: & formido sua nō me terrea
at. Sed itrepidus & p̃stans i leticia cordis & desi
derio aīe obuius exeam. Ad te & filiā exnunc cū
adhuc lumē celivideo & adhuc in tpe miserēdi cō
stitut⁹ recurro. vt i illa necessitate vltia tā extre
ma michi assistatis Ne cū fatuis & gīb⁹ repullas
patiar neq; dicant inimici mei p̃ualum⁹ aduersus
eū. Tūc exurge i adiutorii michi vt vfi medio sit
michi dñs refugii i die tribulatiōis mee et saluā
faciat a psequētib⁹ aīam meā. Tūc pp̃ bonitatē
vram memētote mei & eripite me a voce inimici & a
tribulatiōe pctōis donec trāseat iūctas. tūc pte
gite me a cōuētū malignātiū vt ornata lāpade
vna cū sp̃so vobiscum merear intrare ad nuptias
vbi s; solū te & filiā: s; & sp̃sū filie filiū lucis et̃ne
splendorē qui ex nichilo cūcta creauit videat & co
gnoscat vt laudē nomē eius cū cāntico & magnificē

et in laude usque in sempiternum.

¶ Ad oēs sanctos oēs.

Beatissimi sancti dei oēs qui meruistis consortes fieri celestium virtutum et perfrui eterne claritatis gloria. Ideoque supplico ut mei merces intercedere digne mihi pro me ad dominum deum nostrum quos elegit. et in tanta felicitate iocunditate suauitate tranquillitate securitate recte amenitate et denique in sua beatitudine ineffabili solitudine tam gloriose et feliciter sublimauit ipsum quomodo instantissime exorare. ut in fine huius miserabilis vite plene doloris angustie et meroris. Non fin peccata que feci ego. neque fin iniquitates et negligentias meas retribuat michi. sed fin multitudinem miserationum suarum michi ignoscat. et me trahat ad meipsum ut videam virtutem suam et gloriam suam et contempler eam in die splendida que nescit vesper nec habet occasum ubi magna sunt et mirabilia quorum non est numerus. ubi est omne bonum et non est aliquod malum. ubi est gaudium super gaudium et vincens omne gaudium. extra quod non est gaudium. Eya felicissimi presens et domini mei metuendissimi in illo exitu et districto examine recordemur mei. salutem poscite misero. exurgite in succursu meum et pauperculam animam meam producite ad eternam beatitudinem. ut vobis sancti placere valeamus in montibus samarie et audire vocem gaudii et vocem leticie. vocem spiritus et vocem spiritus videre gloriam regis et decorum regie. ubi letabitur Christus in choro dyadema regni portans in capite suo. ostendet nobis fructum sancti spiritus sancti sui. in humanitate nostra videbitur dominus maiestatis. ubi videbitur et affluet. et mirabitur et dilatabitur cor nostrum. si laudabimus. quia oculo ad oculum. aspectu per aspectum videbimus faciem ad faciem cognoscemus ore ad os colloquimur dicentes. Tibi domine patris et imperii tui honor et gloria. te laudet omnis spiritus sanctus. et ultra.

Finis.

